

REVISTA DE ȘAH

1

EDITURA CULTURĂ FIZICĂ ȘI SPORT

CUPRINSUL:

	pag.		pag.
Sarcinile noastre pe drumul afirmării șahului în R.P.R.	1	Elisabeta Bâcova, campioana U.R.S.S.	11
Să intensificăm lupta pentru pace!	1	Al XVII-lea campionat U.R.S.S.	12
Turneul candidaților la campionatul lu- mii	2	Considerațiuni asupra deschiderilor d'n cel de al XVII-lea campionat U.R.S.S.	17
Frimul turneu internațional de șah din R.P.R.	3	Știri din Uniunea Sovietică	20
Al doilea campionat popular de șah	4	Campionatul feminin R.P.R. pe anul 1949	20
Semifinalele campionatului Capitalei pe anul 1950	4	Cum se începe o partidă de șah?	21
Campionatul R.P.R. pe anul 1949	5	Probleme și studii	23
Echipa C.S.U. Buc. a învins selecționa- ta orașului Brașov	9	Colțul debutantului	24
Campionatul mondial feminin	9	Un studiu de M. Botvinnic	25
		Șahul în țările de democrație populară	26
		Știri din R.P.R.	26

Campionatul popular de șah din acest an a mobilizat un număr record de tineri și tinere, elevi militari, cari iau parte cu însuflețire la această competiție de masă. Coperta reprezintă o fază a campionatului popular de șah la uzinele „23 August”.

REVISTA DE SAH

A NUL I Nr. 1 — MARTIE 1950

REDACȚIA : București
Str. V. Alecsandri Nr. 6
Ad-ția : Str. Wilson Nr. 1

SARCINILE NOASTRE PE DRUMUL AFIRMĂRII ȘAHULUI ÎN R. P. R.

În urma apariției „HOTĂRĂRII BIROULUI POLITIC AL C.C. AL P.M.R., ASUPRA PROBLEMEI STIMULĂRII ȘI DESVOLTĂRII CONTINUE A CULTURII FIZICE ȘI SPORTULUI”, în viața noastră sportivă s'a produs o serioasă cotitură.

Srijinul acordat de Partid și guvern a făcut posibilă reorganizarea întregii activități sportive prin înființarea COMITETULUI PENTRU CULTURA FIZICĂ ȘI SPORT de pe lângă Consiliul de Miniștri și a comitetelor județene și orașenești, prin crearea asociațiilor sportive pe uniuni sindicale, asociații care corespund mai bine intereselor sportului în R.P.R., în actualele condiții de dezvoltare a țării noastre. Astfel, sportul a căpătat importanța cuvenită de factor educativ, mijloc de întărire fizică și morală a clasei muncitoare, care s'o ajute la formarea celui om nou de care avem nevoie, luptător hotărât și activ pe frontul construirii socialismului.

Urmările acestei reforme structurale s'au văzut și în mișcarea șahistă, căreia i s'a dat locul cuvenit între celelalte sporturi de bază. Directivele trasate de Partid s'au tradus printr'o accentuare a propagării șahului în masă. Munca s'a dus astfel ca ea să nu fie ruptă de uriașele sarcini de construire a socialismului în țara noastră.

Totuși, mișcarea șahistă nu este străină de unele slăbiciuni, anumite aspecte ale ei nu sunt încă îndeajuns de adâncite. Să le analizăm.

Deși accentul întregii activități trebuia să cadă în primul rând pe propagarea șahului ÎN MASE, totuși activitatea din ultima vreme s'a caracterizat prin organizarea disproporționată de concursuri, turnee, etc., destinate elementelor deja ridicate sau avansate, rupându-se, astfel, firul acțiunii în masă, care trebuia să fie continuă și susținută, așa cum arată „Hotărârea”. Totodată, nu s'au popularizat din lipsă de reviste și broșuri de specialitate cu apariție regulată, experiența șahiștilor noștri cei mai înaintați, pentru a îndruma avântul maselor noastre șahiste și pe făgașul creșterii lor calitative. Dar, mai ales, nu s'a popularizat experiența șahului sovietic, cel mai înaintat din lume, și nu s'au folosit metodele de muncă în masă ale Secțiunii Unionale Sovietice de Șah. La sate, unde există un număr însemnat de jucători, propaganda pentru șah este aproape nulă. De asemenea, nu s'a dat atenție suficientă angrenării femeilor în viața șahistă, deși în școli, fabrici, birouri, etc., sunt nenumărate tovarășe dornice să învețe șahul sau să se perfecționeze.

Desigur, s'au făcut și multe lucruri pozitive. Campionatul popular constituie un succes vădit al regimului nostru, așa cum angrenarea tineretului în activitatea șahistă poate fi socotită și ea drept una din realizările noastre temeinice. Din rândurile celor tineri au început să se ridice o mulțime de talente de valoare, cadrele noastre reprezentative de mâine, gloria țării noastre.

Dar, un lucru important ce a lipsit până acum mișcării noastre șahiste, a fost o publicație periodică regulată, care s'o călăuzească pe drumul unei juste activități prin

(continuare în pag. 2-a)

SA INTENSIFICAM LUPTA PENTRU PACE!

Oamenii muncii din țara noastră, care construiesc socialismul în condițiile ascușirii luptei de clasă, conștienți că ei nu pot construi lumea cea nouă, descătușată de orice exploatare și de orice teamă decât în pace, merg hotărâți în primele rânduri ale luptătorilor împotriva celor care completează împotriva păcii și a umanității. Sub conducerea măreței Uniuni Sovietice, frontul partizanilor păcii se întărește pe zi ce trece, obținând noi și noi succese. Acest front se întărește grație victoriilor pașnice ale U.R.S.S. și ale democrațiilor populare. Evenimentele istorice cum sunt crearea Republicii Populare Chineze și nașterea Republicii Democratice Germane, au adus noi forțe considerabile lagărului antiimperialist și democratic, — care însumează, azi, aproape jumătate din populația lumii.

La această ofensivă a păcii în continuă creștere, oamenii muncii din R.P.R. — sub îndrumarea Partidului Muncitoresc Român — participă cu acțiuni concrete care fac din țara noastră un factor activ al păcii pe plan internațional. Prin lupta poporului nostru muncitor pentru construirea socialismului, prin succesele sale în muncă, în creierea unei culturi socialiste, se întărește continuu Republica noastră Populară, se întărește lagărul păcii și al socialismului, se consolidează securitatea popoarelor. Lupta poporului nostru pentru pace crește odată cu succesele sale pe drumul socialismului, pentru că numai astfel, în cadrul unei păci trainice și al unei pașnice colaborări între popoare, el poate munci nestingherit pentru înălțarea lumii celei noi. Lupta pentru pace, demascarea ațățătorilor la război, este, astfel, o sarcină de seamă a tuturor oamenilor muncii din R.P.R., a tuturor organizațiilor de masă, îndrumate de Partid. Lupta pentru pace este sarcina centrală, de care atarnă realizarea tuturor celorlalte sarcini ale clasei muncitoare din țara noastră.

De lupta pentru pace este strâns legată și mișcarea noastră sportivă. Tot mai mulți sportivi înțeleg că lupta pentru pace este o cauză sfântă, patriotică, o cauză dreaptă, — pace pe care ei trebuie s'o apere din toate puterile lor, apărare pe care trebuie s'o concretizeze în acțiuni de zi de zi, la locul lor de muncă și pe terenul de sport. În fața lor, stă exemplul glorios al sportivilor sovietici, maeștri emeriți ai tuturor sporturilor, constructori însuflețiți ai comunismului și vajnici apărători ai păcii și securității popoarelor. După exemplul lor, tot mai mulți sportivi din țara noastră se prind în întreceri socialiste, devin inovatori, din rândurile lor se aleg tot mai mulți fruntași în producție, grăbind, astfel, construirea socialismului. De aceea, ei activează în cadrul comitetelor de luptă pentru pace, iar pe tărâm sportiv își îmbunătățesc condiția fizică, doboară recordurile, creind acel tip de om nou pe care-l cunoaște numai Țara Socialismului. De luni de zile, competițiile noastre sportive

(continuare în pag. 2-a).

SARCINILE NOASTRE PE DRUMUL AFIRMĂRII ȘAHULUI ÎN R. P. R.

(Continuare din pag. 1)

popularizarea celor mai bune mijloace de propagandă șahistă, care să fină la curent masa șahiștilor cu întreaga activitate din țară. În același timp să informeze pe jucătorii noștri asupra celei mai progresiste mișcări șahiste din lume, a Uniunii Sovietice, unde cu adevărat șahul a devenit un bun al maselor muncitoare și să publice cât mai mult material din bogatul tezaur al șahului sovietic: partide, articole teoretice, studii, probleme, etc. Azi, pentru șahiștii noștri nu există nime mai dragi decât ale lui Botvinnic, Smislov, Keres, Bronstein, Cotoș, etc., care au dus știința șahistă pe cele mai înalte culmi ale creației și originalității.

Deasemenea, această publicație să dea știri despre viața șahistă din țările de democrație populară, țări cu o veche tradiție șahistă, reprezentate prin talente de valoare mondială.

Aceste sarcini le primește acum REVISTA DE ȘAH și ea va căuta să le ducă la îndeplinire depunând toate eforturile sale.

Dar, nu mai puțin REVISTA DE ȘAH va combate tendințele nesănătoase care se mai manifestă încă în mișcarea noastră șahistă. Bunăoară, cosmopolitismul, ploconirea în fața unor elemente șahiste din țările capitaliste, care de multă vreme n'au mai adus nimic nou pe tărâmul șahului. Când la dispoziția noastră stă minunata experiență și genialele realizări ale șahiștilor sovietici, noi avem datoria patriotică să folosim această experiență, așa cum noi urmărim experiența sovietică pe calea construirii socialismului. La fel vom combate influențele decadențe ale șahului burghez, tendințele idealiste, care se manifestă în fuga de adevărata realitate șahistă și care se traduc în problemistică, prin așa zisele „probleme factice”, etc., un atentat la bunul simț. Dimpotrivă, vom încuraja creația în domeniul problemelor directe și al studiilor, în care mai sunt de desvăluit atâtea și atâtea nebanuite aspecte.

O sarcină de onoare pentru noi va fi încurajarea elementului tânăr în toate sectoarele activității șahiste. Pentru începători, am deschis „pagina jucătorilor tineri”, unde vor găsi o serie de noțiuni care să-i ajute la aprofundarea teoriei și tehnicii șahiste.

Pentru problemistii tineri am înființat „colțul debutanților”. În genere, vom face cunoscute toate manifestațiile destinate tineretului, vom publica cele mai bune partide ale tinerilor și, prin analizarea lor, vom da îndrumările necesare ridicării acestor jucători. Tot pentru ei, vom organiza turnee prin corespondență, concursuri de analize, concursuri problemistice, etc., cu scopul creierii cadrelor de activiști de care are atâtea nevoie șahul nostru.

Pentru a putea da o imagine exactă a vieții noastre șahiste, noi cerem sprijinul secțiilor de șah ale tuturor asociațiilor sportive, care să ne fină în curent cu activitatea lor. Legătura noastră cu corespondenții din uzine,

fabrice, birouri, dela sate, trebuie să fie strânsă, tocmai pentru a putea mai bine răspunde misiunii noastre.

Pe acest drum al afirmării șahului ca un sport de masă, al atragerii tineretului și femeilor, al evidențierii noilor talente și a contribuției noastre la îmbogățirea teoriei șahiste, al însușirii bogatei experiențe sovietice, pornim cu încredere, pentru a împlini sarcinile trasate de Partid. Astfel, noi ne vom aduce contribuția noastră la ridicarea nivelului cultural al oamenilor muncii din R.P.R., factor important în opera de construire a socialismului. Astfel, noi vom întări în masa șahiștilor noștri sentimentul cauzei drepte pe care o reprezintă pentru lumea întreagă lupta pentru pace, pentru democrație, pentru independența popoarelor pe care o ducă lagărul anti-imperialist și democratic, condus de invincibila Uniune Sovietică.

Să intensificăm lupta pentru pace!

(Continuare din pag. 1)

se desfășoară sub semnul luptei pentru pace și pentru socialism. Ele au prilejuit mobilizarea a zeci și zeci de mii de tineri, care și-au manifestat adevărată măreție cauză a păcii, dragostea lor față de Partidul Muncitoresc Român, față de Uniunea Sovietică și genialul ei conducător, I. V. Stalin.

Odată cu celelalte sporturi, și mișcarea șahistă și-a desfășurat întreaga-i activitate sub lozincă mobilizatoare a luptei pentru pace de „Ziua internațională a luptei pentru pace” (2 Octombrie), atât în Capitală cât și în provincie. au avut loc numeroase turnee, concursuri, simultane. Al doilea campionat popular de șah, s'a deschis tot sub lozincă luptei pentru pace. Actualele turnee: campionatul juniorilor, campionatul femeilor, campionatul Capitalei, se desfășoară deasemenea sub semnul apărării păcii. În cadrul „Zilei culturii fizice și sportului” din „Săptămâna Mondială a Tineretului”, s'au disputat, în organizarea U.T.M.-ului, concursuri fulger, matchuri, iar echipa de șah a Clubului Sportiv Universitar București, s'a deplasat la Brașov, unde a învins selecționata locală. Deasemenea alte manifestații șahiste au marcat „Săptămâna Mondială a Tineretului”.

Astfel, în condițiile creșterii avântului mișcării șahiste, cu sprijinul Partidului și al Guvernului, șahiștii noștri leagă în mod hotărât întreaga lor muncă, întreaga lor activitate sportivă de lupta generală pentru pace. Mărețul țel al păcii și socialismului, mobilizează toate energiile într-o mare mișcare la care participă toți oamenii muncii. La această nemăintâlnită acțiune, șahiștii noștri pot aduce un aport neprețuit, printr-o participare și mai activă. Sportivii noștri s'au dovedit de o mare vigilență, să combată toate devierile nesănătoase prin care dușmanul de clasă încearcă să împiedice lupta noastră, să-și dubleze eforturile pentru a mobiliza întreaga masă sportivă la acțiuni concrete pentru apărarea păcii, demascând și combatând toate uneltirile războinice ale imperialiștilor.

În Aprilie începe

Turneul candidaților la campionatul lumii

În cursul lunilor Aprilie și Mai, va avea loc, la Budapesta, turneul candidaților la campionatul lumii. După ultimele știri, vor participa următorii maeștri sovietici: I. Bondarevski, D. Bronstein, S. Flohr, P. Keres, A. Lijenthal, V. Smislov, Boles-

lavski și Cotoș. Deasemenea și: Najdorf (Argentina), Stahlberg (Suedia), L. Szabo (R.P. Ungară).

Nu vor putea lua parte: dr. M. Euwe, fostul campion mondial, refuzat de îndatoririle sale profesionale și R. Fine (USA);

S. Reshevski nu s'a hotărât încă, probabil că în locul lui va juca dr. Trifunovici.

Învingătorul acestui turneu, se va întâlni, în 1951, pentru titlul de campion mondial, cu marele maestru Mihail Botvinnic, deținătorul acestui trofeu.

PRIMUL TURNEU INTERNAȚIONAL DE ȘAH DIN R. P. R.

În viața noastră șahistă s'a petrecut, la sfârșitul anului trecut, un important eveniment: PRIMUL TURNEU INTERNAȚIONAL DE ȘAH DIN R.P.R. El trebuie considerat ca o urmare logică a avântului pe care l-a luat mișcarea șahistă dela noi sub îndrumarea Partidului Muncitoresc Român. Șahul a început să pătrundă adânc în masse, mai ales printre tineri. Din rândurile lor, ies la iveală mereu noi talente, care vor duce șahul nostru spre culmi tot mai înalte.

Dar, șahiștii noștri au început să se afirme și pe plan internațional — și nu puține sunt competițiile în care reprezentanții R.P.R. au făcut față cu succes unor nume de valoare mondială.

Pentru o mai bună afirmare pe acest plan a celor mai buni șahiști ai noștri, a fost organizat și acest PRIM TURNEU INTERNAȚIONAL DE ȘAH din R.P.R., care s'a desfășurat, la București, între 19 Noembrie și 17 Decembrie 1949. N'a fost un concurs obișnuit, cu participarea unor jucători judecați numai după valoarea lor, ci la această însemnată întâlnire șahistă au venit fruntașii șahului din ȚARILE DE DEMOCRAȚIE POPULARĂ.

Deci, în afara caracterului sportiv, turneul a avut și o înaltă semnificație politică, pe care a scos-o în evidență tov. M. VLAICU, vicepreședintele C. C. F. S. La deschiderea festivă, d-sa a spus: „Această întâlnire a celor mai buni reprezentanți ai șahului din țările de democrație populară, — este

un nou prilej de afirmare a strânselor legături de prietenie ce există între popoarele țărilor noastre. Înfrățite și unite în lupta pentru pace condusă de marea Uniune Sovietică”

În adevăr, întreg turneul — de o

valoare tehnică înaltă — s'a desfășurat sub semnul celei mai depline înțelegeri — și el a prilejuit o nouă adâncire a prieteniei între țările participante.

PARTICIPANȚII

REPUBLICA CECOSLOVACA:

Maestrul LUDEK PACHMAN, maestrul KAREL OPOCENSKI și maestrul JAROSLAV SAJTAR;

REPUBLICA POPULARA UNGARA:

Maestrul BENKO PAL, maestrul TIBOR FLORIAN, maestrul dr. IOAN BALOGH, FERENCZ JENEY și SEBESTYEN BELA, căpitanul echipei maghiare;

REPUBLICA POLONA:

Maestrul CASIMIR PLATER și ALFRED TARNOWSKI;

REPUBLICA POPULARA BULGARIA:

Maestrul OLEG NEJKIRCH, campionul R.P.B. pe 1949 și dr. JURI TOȘEV;

REPUBLICA POPULARA ROMANA:

Maestrul ȘTEFAN ERDELYI, ȘTEFAN SZABO, dr. O. TROIANESCU, TUDOR FLONDOR, PETRE SEIMEANU, ION BALANEL, IVAN HALIC, TOMA POPA și G. ALEXANDRESCU.

Este de remarcat că din lotul reprezentanților R.P.R. au făcut parte pe lângă jucătorii consacrați și câteva talente tinere, evidențiate în ultimele competiții de masă ca de exemplu Floridor, unul din campionii C. U. T. 1948.

În ce privește chipul cum s'au comportat reprezentanții noștri în fața maștrilor străini, acest lucru reiese din tabloul pe care-l publicăm mai jos. Să subliniem, totuși, că unii dintre jucătorii noștri ar fi putut obține rezultate mai bune, dacă în cursul partidelor n'ar fi dat dovadă de unele slăbiciuni (inerente lipsei de rutină în competiții internaționale). Oricum, turneul le-a folosit foarte mult — și aceasta se va dovedi în viitorul apropiat, atât în campionatul R.P.R. pe 1950, cât și în turneul internațional din toamna aceasta.

Cartea turneului, cu partide analizate, va apare în curând în „Editura Cultură Fizică și Sport”.

Nr. de ordine	PARTICIPANȚII	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	Puncte	Clasificație
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
1	PACHMAN LUDEK	♦	½	1	½	1	½	1	0	0	1	1	1	1	1	½	1	½	1	1	1	14½	1
2	Benkő Pall	½	♦	½	1	0	1	1	1	1	½	1	0	1	½	1	1	0	1	½	1	13½	2
3	Sajtar Jaroslav	0	½	♦	½	1	½	1	½	½	½	½	1	1	1	1	1	½	0	1	1	13	3
4	Florian Tibor	½	0	½	♦	1	1	1	½	0	½	0	½	0	1	1	1	1	1	1	½	11	4-5
5	Troianescu Octav	0	1	0	0	♦	½	1	1	1	0	0	0	0	1	0	1	1	1	1	½	11	4-5
6	Jeney Ferencz	½	0	½	0	½	♦	½	0	½	½	1	1	1	½	½	½	0	1	1	1	10½	6
7	Plater Cazimir	0	0	0	0	0	½	♦	½	½	1	1	1	½	½	½	1	½	½	1	1	10	7
8	Flondor Tudor	1	0	½	½	0	1	½	♦	1	1	0	0	½	0	½	1	½	1	0	0	9½	
9	Neikirch Oleg	1	0	½	1	0	½	½	0	♦	0	½	½	½	½	½	1	½	1	½	½	9½	
10	Bălănel Ion	0	½	½	½	1	½	0	0	1	♦	½	½	½	1	½	0	½	½	½	1	9½	8-13
11	Opocensky Karel	0	0	½	1	1	0	0	1	½	½	♦	0	1	1	0	½	1	1	0	½	9½	
12	Erdelyi Ștefan	0	1	0	½	1	0	0	½	½	½	1	♦	0	0	½	1	½	1	1	½	9½	
13	Seimeanu Petre	0	0	0	1	0	0	½	1	½	½	0	1	♦	1	½	½	1	½	1	½	9	
14	Alexandrescu Gică	0	½	0	½	1	0	½	½	½	0	0	1	0	♦	0	½	1	1	1	1	9	14
15	Szabo Ștefan	½	0	0	0	0	½	½	0	½	½	1	½	½	1	♦	½	½	½	0	1	8	15
16	Halic Ioan	0	0	0	0	0	½	0	½	0	1	½	0	½	½	½	♦	1	1	1	½	7½	16
17	Tarnowski Alfred	½	1	½	½	0	½	½	0	½	½	0	0	0	0	½	0	♦	½	0	1	7	17
18	Balogh Ion	0	0	1	0	0	1	½	½	0	½	0	0	½	0	½	0	½	♦	½	½	6	
19	Toșev Juri	0	½	0	0	0	0	1	½	½	1	0	0	0	1	0	1	½	♦	0	0	6	18-20
20	Popa Toma	0	0	0	½	½	0	0	1	½	0	½	½	0	0	½	0	½	1	♦	0	6	

AL DOILEA CAMPIONAT POPULAR DE ȘAH

Început la 1 Decembrie, cel de al doilea campionat popular de șah a intrat, de curând, în a treia fază.

Datorită muncii de mobilizare depuse de comitetele județene C.F.S., numărul participanților de acum a depășit cu sută la sută primul campionat popular. Cei peste 216.000 de tineri și unire sunt dovada cea mai puternică a faptului că în R.P.R., șahul a început de a mai fi apanajul unui grup restrâns de privilegiați, ci el a devenit cu adevărat un sport de masă. Această afirmație e întărită și de celelalte concursuri locale organizate în ultimul timp și la care au luat parte sute și mii de tineri. Numărul mare de jucători calificați, în majoritate tineri, ilustrează și mai bine rolul important al competițiilor șahiste de masă în atragerea acestora spre un sport educativ și pentru ridicarea nivelului mășcarii noastre șahiste. De aceea, nu trebuie socotit ca întâmplător faptul că tinerii Flondor și Reicher, evidențiați în C.U.T. (1948) și Palterer, primul campion popular de șah, sunt astăzi printre cei mai buni jucători din țară.

Toate aceste succese în dezvoltarea și întărirea mișcării noastre șahiste, se datoresc grijei permanente pe care Partidul Muncitoresc Român o poartă dezvoltării culturii fizice și sportului în rândurile oamenilor muncii.

Prin organizațiile de masă: sindicate, U.T.M., prin școli, universități și unități militare, au fost chemați și îndrumați să ia parte la acest al doilea campionat popular de șah, toți cei care cunosc cât de cât acest joc. Județele C.F.S. care au dus cel mai bine munca de mobilizare a organizațiilor de masă, au înregistrat frumoase succese. Astfel, în unele județe, mobilizarea de acum a întrecut cu peste 600% numărul participanților de anul trecut. În această situație se află: Botoșani, dela 845 la 5.529; Brașov, dela 1232 la 7442; Dolj, dela 932 la 5962 și Trei Scaune, dela 564 la 3361. Aceste județe pot fi date ca exemplu pentru felul cum au știut să-și ducă sarcina la îndeplinire. Nimeni n'ar putea susține că această creștere e un fapt spontan și nu rezultatul experienței de anul trecut și a unei munci asidue, înclinată de succes. În aceste județe s'au organizat, în special pentru tineretul sătesc, numeroase cursuri de inițiere la care mii de tineri au învățat jocul de șah.

După județele de mai sus, urmează cele care au întrecut cifrele de anul trecut cu 3—400%: Baia, dela 1509 la 4.123; Dorohoi, dela 1137 la 3325; Hunedoara, dela 1856 la 5184; Iași, dela 2262 la 6591; Maramureș,

dela 300 la 1298; Mehedinți, dela 587 la 2029; Olt, dela 459 la 1758; etc. Deasemenea, trebuie evidențiată județeană Ilfov, care a mobilizat 35.387 jucători față de 18.230, anul trecut.

Un deosebit succes a avut campionatul popular de șah în ce privește antrenarea fetelor. Cifra celor 36.186 concurenți din acest an depășește cu 350% numărul participantelor de anul trecut (10.298). În această direcție, s'au evidențiat județele: Alba, Câmpulung, Năsăud, Botoșani, etc. Botoșani se găsește în frunte: a mobilizat 1596 de jucătoare față de 23 din anul trecut.

În contrast cu aceste unități, altele s'au mulțumit să depășească cu puțin numărul participanților din campionatul trecut, iar două s'au prezentat sub procentul primului campionat popular. În această situație se află: Bacău și Muscel. Acest lucru trebuie să dea de gândit județenilor respective, care au datorită să-și analizeze lipsurile în muncă și să treacă la îndreptarea lor, pentru buna desfășurare a viitoarelor competiții.

Vorbind de lipsuri, e cazul să amintim și de altele, care sunt generale tuturor județenilor. Bunăoară, propaganda de mobilizare pentru acest mare campionat, a început cu puțin timp înaintea deschiderii lui. De aceea, mobilizarea — deși frumoasă — totuși n'a atins cifra așteptată de participanți. Alta ar fi fost situația, dacă

propaganda respectivă ar fi început cu cel puțin trei luni înainte. O altă lipsă, e faptul că nu s'a asigurat din vreme numărul necesar de șahuri de tip popular, cauză pentru care în unele locuri nu s'a putut începe jocul, deși participanți erau destui. Ulterior, situația s'a îndreptat.

Trebuie să mai subliniem că nu prețuind s'a asigurat o regulată desfășurare a campionatului, ajuns acum la a treia sa etapă. Vina este desigur a resorturilor respective ale organizațiilor de masă, care nu s'au interesat de acest lucru. Analiza acestei deficiențe, trebuie să ne ducă la concluzia că, pentru viitor, fazele care intră în grija acestor organizații trebuie supravegheate cu toată seriozitatea pentru ca desfășurarea lor să se facă în termenele fixate prin regulamente.

Exceptând aceste slăbiciuni, putem spune că al doilea campionat popular de șah înseamnă un nou succes pe calea afirmării acestui sport de bază. Prin numărul destul de mare de participanți, el își va atinge scopul propus: răspândirea cât mai adânc în mase a șahului, printre băieți și fete. Mai mult, el ne va prileji descoperirea de noi elemente talentate, care alăturându-se tinerilor relevați de celelalte competiții, vor veni să împăteze cadrele noastre șahiste, contribuind, în același timp, la ridicarea tehnică și afirmarea șahului nostru.

Semifinalele Campionatului Capitalei pe anul 1950

La clubul central de șah (cal. Victoriei 77-79) sunt în curs de desfășurare turneele semifinale pentru campionatul Capitalei. Din cei 56 participanți, care sunt împărțiți în 4 grupe, marea majoritate provin prin selecționare din sferturi de finale, care s'au disputat între 3-13 Martie, iar numai o mică parte (30%, cei scrși cu litere mai groase) au intrat direct în semifinale, ei jăvând categoria I-a sau titlul de candidat-maestru. Cele 4 grupe au următoarea înfățișare, concurenții fiind așezați în ordinea tragerii la sorți.

GRUPA I-a: 1. Cancer Radu 2. Dumitrescu Nae 3. Moțet Dan 4. Budu Adrian 5. Wassermann Ernest 6. Andrișoiu N. 7. Bufu Dumitru 8. Măneacă Ovidiu 9. Munteanu Dumitru 10. Sachelarie Dan 11. Drimmer Dolfi 12. Rosenbach Hary 13. Theiller Aurel 14. Rappaport J.

GRUPA II-a: 1. Zalman David

2. Cazacu Const. 3. Țucă Liviu 4. Bădescu Mihai 5. Marton Ștefan 6. Samarian S. 7. Porojan Ion 8. Filănescu Nic. 9. Ciocan Adrian 10. Storojevschi Pavel 11. Popescu Viorel 12. Pușcașu Octavian 13. Ghițescu Teodor 14. Câmpăanu Septimiu.

GRUPA III-a: 1. Botez Const. 2. Radian Valeriu 3. Hudică Horia 4. Istodor Valentin 5. Macriș Mihai 6. Nacht Edy 7. Albrecht Bruno 8. Friedman Raul 9. Nicolescu Gh. 10. Zamfirescu Paul 11. Israelovici S. 12. Căeș Dew 13. Reicher Emanuel 14. Bălănel Mihai.

GRUPA IV-a: 1. Șajovici Sioma 2. Ionescu Alex. 3. Crețulescu Emil 4. Mărdare Mihai 5. Rosenthal Israel 6. Topa Anastase 7. Roismann Wilhelm 8. Silberman Iacob 9. Tigoianu Mihai 10. Berbecaru Ion 11. Braunstein Albert 12. Chiose Valeriu 13. Schmidt Eugen 14. Menas Berel.

CAMPIONATUL R. P. R. PE ANUL 1949

Cel de al doilea campionat R.P.R. s'a disputat în mai multe etape și anume: optimi, sferturi, semifinale și finală.

Astfel, optimile de finală s'au disputat la București (5 grupe = 60 jucători), Satu-Mare (4 grupe = 44 jucători), Tg. Mureș (3 grupe = 23 jucători), Roman (1 grupă = 15 jucători), Timișoara (14 jucători), Arad (12 jucători), Sibiu (11 jucători), Ploiești (7 jucători) și Buzău (6 jucători). În total au participat 192 jucători.

Sferturile de finală s'au desfășurat la Cluj (6 grupe = 66 jucători), București (2 grupe = 28 jucători), Oradea (2 grupe = 22 jucători), Satu-Mare (1 grupă = 15 jucători), Brașov (11 jucători), Arad (8 jucători), Sibiu (7 jucători), Lugoj (6 jucători) și Tg. Mureș (6 jucători). În total, au participat 169 jucători.

Semifinalele, la care au participat jucătorii de categoria I-a și candidații-maestrii, s'au disputat în cursul lunii August 1949 la București (2 grupe = 21 jucători), Timișoara (1 grupă = 14 jucători) și Oradea (1 grupă = 13 jucători). În total, 48 concurenți.

Semifinalele au prilejuit o luptă strânsă, datorită forței de joc foarte apropiate a participanților. Victoria a revenit celor mai buni.

Rezultatele celor 4 grupe semifinale au fost următoarele:

GRUPA I-a — București, 1-2 O. Troianescu și T. Flondor 6½ p., 3-4 V. Ciobanu și P. Voiculescu 5½ p., 5-6 M. Șuta și S. Israelovici

5 p., 7. V. Urseanu 4½ p., 8. I. Brüll 3½ p., 9. I. Silberman 2 p., 10. V. Chiose 1 p., 11. B. Menas, (retras).

GRUPA II-a — București, 1-2. E. Costea și M. Rădulescu 7 p., 3. I. Bănel 6½ p., 4-5. E. Reicher și P. Storojevski 5½ p., 6-7 A. Braunstein și P. Bohosievici 5 p., 8-9 N. Andrițoiu și T. Ioniș 4 p., 10. H. Kapuscinski 3½ p., și 11. E. Wassermann 2 p.,

GRUPA III-a — Timișoara, 1. R. Palterer 9 p. 2-4 P. Seimeanu, G. Alexandrescu și V. Ștepan 8½ p., 5-6. A. Tyroler și I. Dickmann 8 p., 7. F. Tocăniță 7½ p., 8. T. Grozescu 7 p., 9-10 R. Alexandrescu și Gh. Mețau 6½ p., 11. A. Pichler 4½ p., 12. I. Grăban 3½ p., 13. I.

Lintia 3 p. și 14. I. Bellay 2 p.,

GRUPA IV-a — Oradea 1. L. Karacsonyi 11 p. 2. Șt. Szabo 10½ p., 3. S. Șajovici 9 p., 4. C. Rațna 8½ p., 5. B. Soos 6½ p., 6. S. Samarian 6 p., 7. Gh. Balogh 5½ p., 8-11 I. Horvath, A. Doboș, M. Rusu și I. Lumban 4 p., 12-13. P. Cioară și A. Sușman 2½ p.,

Cel scris cu litere mai groase s'au calificat în finală, la care au mai participat de drept maestrul Toma Popa, Ștefan Erdelyi și Ivan Halic.

De subliniat că dintre jucătorii care au participat la optimi, unul singur a ajuns în finală și anume tânărul muncitor Bella Soos (Tg. Mureș).

FINALA

FINALA a avut loc la București, între 26. IX — 18. X. 1949, în aula Facultății de Științe Juridice-Administrative.

Concursul a fost câștigat de Ștefan Szabo și Ștefan Erdelyi obținând fiecare câte 12½ puncte din 19 posibile. Ei au jucat un match de 4 partide pentru titlul de campion R.P.R. pe 1949, match care a fost câștigat de Erdelyi cu 3-0 (A 4-a partidă nu s'a mai jucat).

Rezultatele amănunțite sunt date în tabloul alăturat.

*

Analizând rezultatele sportive, se

poate observa că între primii 11 clasificați există o diferență de nu. mai 2 puncte, în timp ce ultimii trei clasificați au obținut aproape 33% din numărul total de puncte posibile. Rezultatul acestor strâns, care arată cât de dăruți a fost lupta din finală, se datorește, pe de o parte, creșterii generale a nivelului tehnic al concurenților, iar pe de altă parte emulației create de faptul că cei mai buni clasificați urmau să participe la turneul internațional din 1949.

În ce privește organizarea semifinalelor s'au disputat în bune condițiuni de joc. Un fapt demn de menționat este participarea unui

Nr. de ordine	PARTICIPANȚII	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	Puncte	Clasificație	CATEGORIE
1	SZABO ȘTEFAN	♦	½	½	1	1	½	0	½	0	1	1	1	1	0	½	½	1	½	1	1	12½	1-2	maestru
2	ERDELYI ȘTEFAN	½	♦	½	1	1	0	½	½	1	½	1	½	½	0	½	1	1	1	1	½	12½		maestru confirmat
3	Seimeanu Petre	½	½	♦	1	0	½	½	½	½	½	½	½	1	0	1	1	1	½	1	1	12	3-5	cand. maestru ru o n tă de maestru
4	Flondor Tudor	0	0	0	♦	½	½	1	1	1	½	1	½	½	½	½	1	1	1	1	1	12		(maestru)
5	Troianescu Octav	0	0	1	½	♦	½	1	½	½	0	1	½	½	½	1	1	1	1	1	1	12		cand. maestru revizuit
6	Halic Ioan	½	1	½	½	½	♦	0	1	½	1	1	½	0	1	½	0	1	½	0	1	11	6-7	(maestru)
7	Bălănel Ion	1	½	½	0	0	1	♦	½	1	1	½	0	½	1	½	1	1	½	0	½	11		cand. maestru revizuit
8	Popa Toma	½	½	½	0	½	0	½	♦	1	½	½	½	0	½	½	1	1	1	1	1	10½		(maestru)
9	Alexandrescu Gică	1	0	½	0	½	½	0	0	♦	½	½	½	½	1	1	½	1	1	1	½	10½	8-11	cand. maestru revizuit
10	Reicher Emanuel	0	½	½	½	½	0	0	½	½	♦	1	½	½	½	½	1	1	1	½	1	10½		1 cu 2 note cand. maestru
11	Rădulescu Mihai	0	0	½	0	1	0	½	½	½	0	♦	½	1	1	1	½	1	1	1	1	10½		cand. maestru revizuit
12	Palterer Robert	0	½	½	½	0	½	1	½	½	½	½	♦	0	1	1	½	0	½	½	1	9½	12	1 cu 2 note cand. maestru
13	Voiculescu Paul	0	½	0	½	½	1	½	½	½	0	1	♦	0	0	½	0	½	1	1	1	9	13	
14	Tyroler Alexandru	1	1	1	½	0	0	1	0	½	0	0	1	♦	1	1	0	0	0	0	0	8½	14	(1 cu o notă cand. maestru)
15	Costea Eugen	½	0	0	½	0	½	½	½	0	½	0	0	½	0	♦	1	1	1	½	½	8	15	
16	Karacsonyi Ladislau	½	0	0	0	0	1	0	½	½	0	½	½	1	0	0	♦	½	0	1	1	7	16	
17	Șajovici Sioma	0	0	0	½	½	0	0	0	0	½	1	½	1	0	½	½	♦	1	½	½	6½	17	
18	Soos Bela	½	0	½	0	0	½	½	0	0	0	0	½	½	1	0	1	0	♦	½	0	5½		(1)
19	Ciobanu Vasile	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	½	0	1	½	0	½	½	♦	½	5½	18-20	(1 cu o notă cand. maestru)
20	Storojevski Pavel	0	½	0	0	0	0	½	0	½	½	0	0	0	1	½	0	½	1	½	♦	5½		

număr destul de însemnat de tineri, ceea ce arată că în condițiile create azi șahului, tineretul nostru se poate afirma pe deplin.

Deasemenea, semifinalele au contribuit într-o mare măsură la creșterea emulației între șahiști de frunte, fapt care va avea drept

urmare o sigură îmbunătățire a nivelului general de joc.

Privind în general felul cum a decurs campionatul — organizarea, disciplina la joc, dar mai ales calitatea partidelor — se poate afirma că cel de al doilea campionat al R. P. R., a dovedit un real progres al mișcării noastre șahiste.

SEMIFINALA

1. INDIANA VECHIE

G. A'lexandrescu

P. SEIMEANU

Timișoara, Runda VII-a, 21. VIII. 1949

1. c4, Cf6 2. Cc3, g6 3. d4, Ng7 4. e4, d6.

Prin intervertire de mutări, s'a ajuns la Indiana Veche, una din deschiderile cele mai des jucate în ultimul timp.

5. f4?!

Varianța „celor patru pioni” este socotită astăzi ca prea riscantă. Ea creează o poziție nestabilă a pionilor, care poate fi ușor surpată de Negru cu c7-c5!

5. ...0-0 6. Cf3, c5! 7. d5, e6! 8. Nd3, e: d5 9. c: d5

Reluarea cu pionul „e” este foarte periculoasă, deoarece se deschide coloana „e”, iar Regele alb, fiind în centru, este expus viitoarelor atacuri ale Negrului.

9. ...Db6

Cu această mutare, se împiedică rokada, căci la 10. 0-0, urmează 10. ...c4+ și Albul pierde o figură.

10. Cd2, Cg4 11. h3?

De la mutarea aceasta, care are drept scop eliminarea periculosului Cal negru din g4, i se trag Albului toate neajunsurile viitoare.

11. ...c4!

Negrul sacrifică un pion în schimbul atacului.

12. h: g4, e: d3 13. Cc4, Dc5 14. D: d3, b5!

Negrul renunță la recăștigarea pionului (cu 14. ...N: g4), pentru a începe un puternic atac asupra poziției Albului.

15. Ce3, Na6

Se amenință 16. ...b4 cu câștigul unei figuri.

16. Ce2, Te3 17. e5, d: e5 18. f5

Albul a înapoiat pionul pentru a închiide periculoasa coloană „e”.

18. ...b4 19. Db3, Cd7

Se amenință 20. ...Db5 cu atac de mat la e2 și 21. ...Cc5 urmat de Cd3+, cu o poziție câștigătoare.

20. d4!, Db6

Începutul combinațiilor decisive.

21. Cd1

De remarcat ce drum a parcurs acest Cal (din g1 la f3 — d2 — c4 — c3) ca să ajungă la d1!

21. ...Cc5 22. Dh3, Cd3+ 23. Rd2

Dacă 23. Rf1 atunci 23. ...Cf4! și

Albul pierde cel puțin o figură.

23. ...h5!

Se amenință 24. ...Nh6 + 25. Rc2.

[La 25. Ce3, Cf4! 26. C: f4, e: f4

27. Cc2 (Dacă 27. Cd1, Te2 ≠ iar

dacă 27. Cf1, f3+ 28. Rd1, Ne2+

29. Rc2, b3+ 30. Rc3 — la 30. Rb1,

Nd3 ≠ — 30. ...Tc8 ≠ (27. ...f3 + 28.

Rd1, Ne2+ 29. Re1, f2 ≠) 25. ...Tac

8+ 26. Rb1 (La 26. Rb3, Nc4+

27. Rc2, b3+ 28. Rb1 — dacă

28. Rc3, Na6 ≠ — 28. ...C:

c1 29. C: d1, N: c1 30. R:

c1, Nd3+ 31. Rd2, Te2+ 32.

Re1 — la 32. R: d3, Dd4 ≠ — 32.

...Te2+ 33. Rf1, Te3+ și Negrul

câștigă) 25. ...C: c1 27. C: c1,

T: c1+ 28. Ra2, b3+ 29. D: b3—

la 29. Ra3, Nf8+ 30. d6, N: d6 ≠

sau 29. ...T: a1 ≠ — 29. ...T: a1+

30. R: a1, D: b3 și Negrul câștigă.

24. g5

24. ...Cf4!:

Surpriza! Se amenință Dama sau câștigul Calului din e2.

25. C: f4, e: f4

În fine, Negrul și-a atins scopul. Coloanele „e” și „c” sunt în stăpânirea sa.

Acum se amenință 26. ...Te2 ≠

De observat că albul joacă fără un Cal, un Nebun și un Turn; iar celălalt Turn și Dama nu stau nici ele prea bine.

26. Rc2

Dacă 26. Te1 atunci 26. ...T: e1

27. R: e1, Te8+ 28. Ne3 sau Ce3

(la 28. Rd2, Te2 ≠) 28. ...Nd4 și

Negrul câștigă.

26. ...Tac8+ 27. Rb1

Dacă 27. Rb3 urma 27. ...Nc4+

28. Rc2, Nd3++ 29. Rb3 (la 29.

R: d3, Dd4 ≠, iar la 29. Rd2, Te2+!

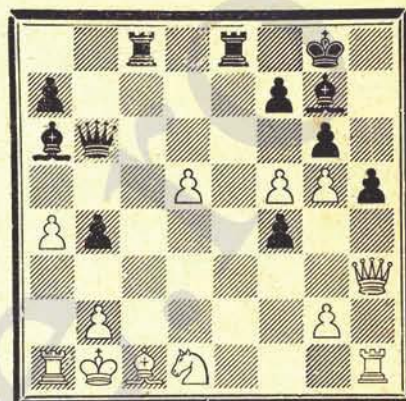
30. R: d3, Tcc2! amenințând mat

la d4 sau a6 și Negrul câștigă)

29. ...Nc2+ 30. Ra2, b3+ 31. Ra3

(La 31. D: b3, D: b3 ≠) 31. ...Nf8+

32. d6, N: d6 ≠ sau 31. ...Dc5 ≠

27. ...Te3!+, Negrul cedează.

O combinație de problemă! Se amenință Dama sau mat în cinci mutări.

Dacă 28. C: e3 urmează 28.

...Nd3+ 29. Cc2, N: c2+ 30. Ra2,

b3+ 31. Ra3 (31. D: b3, D: b3 ≠)

31. ...Nf8+ 32. d6, N: d6 ≠ sau 31.

...Dc5 ≠

Dacă 28. N: e3 urmează tot 28.

...Nd3+ 29. Ra2, b3+ 30. Ra3,

Nf8+ 31. d6, N: d6+ 32. Nc5,

N: c5 ≠.

(Note de maestrul Petre Seimeanu)

2 PARTIDA SPANIOLĂ

R. ALEXANDRESCU

F. Tocăniță

Timișoara, Runda VIII-a, 22.VIII.1949

1. e4, e5 2. Cf3, Cc6 3. Nb5, a6 4. Na4, Cf6 5. 0-0, C:e4

Așa dar varianța deschisă a Partidei Spaniole.

6. d4, b5 7. d5, Ce7

Cel mai bine este 7... b:a4 8. d:c6, d6 9. Tel, Cf6 10. e4 cu joc egal.

8. Tel, Cf6

Ate retrageri ale Calului sunt: 1 — 8... Ce5 9. Ce5, d6 (La 9...b:a4 urmează 10. Df3, f6 11. Dh5+, g6 12. C:g6 cu câștig) 10. Cc6, Dd7 11. Ng5, Dg4 12.D:g4, N:g4 13. N:e7, C:a4 14. N:d6+, Rd7 15. N:f8 și câștigă.

II. — 8... Cd6 9. C:e5, b:a4 10. Cc3, Nb7 11. Ng5, h6 12. Dh5! cu atac puternic.

9. C:e5, Nb7

La 9... b:a4 urmează 10. d6, c:d6 11. Cc4 cu atac câștigător.

10. Nb3, N:d5?

Dacă 10... d6 atunci 11. Cc6!, Dd7 (La 11. N:c6 12. d:c6 și Ng5+) 12.

Ca5 și Ng5 cu avantaj. Era de preferat totuși mutării din text.

11. N:d5, C:d5 12. Df3, Cf6
La 12... f6 13. Dh5+ câștiga.
13. Ng5, h6 14. N:f6, g: f6 15. D:f6, Th7 16. Cc6! și Negrul cedează.
La 16... d:c6 urmează 17. D:c6+, Dd7 18. D:a8+, Dd8 19. De4, Tg7 20. Cc3 și Tadi cu câștig ușor.

(Note de Liviu Tucă)

3. APĂRAREA SICILIANĂ

L. KARACSONYI

L. Lumpan

Oradea, Runda XIII-a, 30. VIII. 1949

1. e4, c5 2. Cc3, Cc6 3. f4

O mutare puțin obișnuită, însă deloc rea, deoarece în Apărarea Siciliană, Albul joacă totdeauna, mai devreme sau mai târziu, f4.

3... d6 4. Nb5

Mutarea maestrului Rossolino. Răspunsul Negrului, care evită dublarea pionilor pe coloana „c”, este considerat drept cel mai bun.

4... N67 5. Cf3, g6 6. 0-0, Ng7 7. b3, Da5.

Se amenință 8... N:c3 și 9... D:b5 8. Nb2?

Începutul unei combinații care duce la mari complicații.

8... N:c3 9. N:c3, D:b5 10. N:h8, f6
Fiecare dintre jucători a prevăzut această poziție și a apreciat-o ca favorabilă lui. Se vede însă că Albul are dreptate, căci câștigul Nh8 expune pe Negru la un atac puternic.

11. e5, Rf7

Altă metodă pentru prinderea Nh8 nu există.

12. e4, Db6

13. Cg5+!

Surpriza. Dacă Regele negru se retrage, urmează 14. Ch7

13... f:g5 14. fg5+, Cf6

La 14... Re8 urmează 15. Ng7 cu câștigul Turnului sau Calului și cu o poziție excelentă.

15. N:f6, e:f6 16. T:f6+, Rg7 17. T:d6
Mai tare era aici 17. e6, Ne8 18. Dg4 urmat de Dh4 și Dh6+ sau Df4. Tf8 și Df6+.

17... Dc7 18. Df3, Nf5 19. Dd5, Cb4 20. Df3, Cc2 21. Tf1, Cd4 22. Dd5, Te8 23. T:f5, C:f5 24. Td7+, D:d7 25. D:d7+, Te7 26. e6!, Rf8 27.

Dd8+, Rg7 28. g4 și Negrul cedează. O partidă interesantă.

(Note de H. Kapuscinski)

FINALA

4. PARTIDA SPANIOLĂ

EM. REICHER

M. Rădulescu

Runda IV-a, 29. IX. 1949

1. e4, e5 2. Cf3, Cc6 3. Nb5, a6 4. N: c6

Variantă schimbului, Negrul trebuie să joace foarte exact pentru a nu intra în dezavantaj. Ideea de joc a Albului este de a trece repede în final, unde are foarte multe șanse de câștig, datorită majorității de pionii pe aripa Regelui și a pionilor negri dubli de pe coloana „c”.

4... d: c6 5. Cc3, f6 6. d4, e: d4 7. D: d4, D: d4 8. C: d4, Nd7! 9. Nf4

Scopul mutării este de a schimba Nebunul fie de un Nebun, fie pe un Cal. Aceasta pentru a micșora avantajul perechii de Nebuni, singura compensație a Negrului pentru pionul dublu și pentru întârzierea în dezvoltare.

9... 0-0-0 10. 0-0-0 Ce7 11. Td2!

Ocuparea coloanei „d” va forța schimbul Turnurilor, ceea ce este evident în favoarea Albului, care are un final mai bun.

11... Cg6 12. Cce2, c5 13. Cf5, C: f4 14. C: f4, g6 15. Ce3, Nh3 16. Cfd5, c6?

Pierde un pion. E greu de găsit o mutare bună pentru Negru în această poziție.

La 16... Thf8 urmează 17. Ce7+, Rb8 18. Thd1 și Albul câștigă cel

puțin o figură. Acum nu merge 18... Tf7 19. T: d7, T: d7 20. T: d7, Nf8? din cauza 21. Cc6+! și Negrul pierde un Turn întreg.

Cel mai bine pare că ar fi fost 16... N: e3, dar și după aceasta finalul este greu de ținut.

17. C: f6, Thf8 18. e5, Nf4 19. Thd1!, Ne6 20. T: d8+, T: d8 21. T: d8+, R: d8 22. C: h7, N: e5 23. Cg5, Ng8 24. g3, Re7 25. Ce4.

Poziția bună a Calilor în centru, precum și pionul în plus fac finalul ușor de câștigat.

25... b6 26. b3, Rb6 27. Rd2, Ng7 28. f4, Nf8 29. Ce4, Rf5 30. Re3, Nd5 31. h3!, b5 32. g4+, Re6 33. Ce5, c1 34. b: c4, b: c4 35. C: g6, N:3 36. f5+, Rf7 37. Ce5+, Rg7 38. h4, Ne1+ 39. Rd4, c3 40. C: c3, Nb2 41. a4, Rf6 42. Ce4, Na1 43. Ce3, Nf3 44. g5+ și Negrul cedează.

(Nota de Em. Reicher)

5. APĂRAREA SLAVĂ

O. Troianescu

St. ERDELYI

Runda VIII-a, 3.X.1949

1. d4, d5 2. c4, c6 3. Cf3, Cf6 4. Cc3, d:c4 5. e3, b5 6. a4, b4

Mai slab este 6... Cd5 din cauza lui 7. Ce5!, C:c3 8. b:c3, Dd5 (Dacă 8... Nb7 9. Tbl urmat de C:c4) 9. a:b5, c:b5 10. Ne2, Nf5 11. 0-0, f6 12. Nf3, Ne4 13. N:e4, D:e4 14. Dh5+, g6 15. C:g6 și Albul câștigă.

Maestrul ST. ERDELYI, campion R.P.R. 1949, și candidat-maestrul G. Alexandrescu

7. Ca2

Se poate juca și 7. Cb1, dar mutarea din text este mai des întrebuințată.

7... e6 8. N:c4, Ne7 9. 0-0, Nb7 10. De2, 0-0 11. Td1, Cbd7

În partida sa cu Reshevski din mat- chul U.R.S.S. - U.S.A., Smislov a ju- cat aici 11... a5. Continuarea a fost 12. Nd2, Cbd7 13. Cc1, Db6 14. Cb3, c5 cu joc egal.

Dr. Troianescu aplică însă un alt sis- tem de dezvoltare pentru Alb, sistem care a fost jucat pentru prima dată de Gligorici și care pare a fi mai bun decât continuarea lui Reshevski.

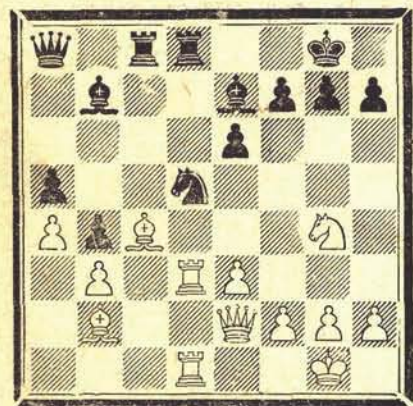
12. b3 Db6 13. Nb2, c5 14. Cc1, a5 Se amenința 15. a4 — a5 — a6.

15. Cd3, Tac8 16. Tac1 Era mai bine direct 16 Ce5.

16... Tfd8 17. Cde5, Ce5 18. Ce5, Da7 O manevră riscantă, care dă posibili- tate Albului de a ataca violent.

19. d:c5!, N:c5 20. Cg4!, Cd5 Probabil era mai bună simplificarea jocului prin 20... C:g4 21. D:g4, Nf8.

21. Td3, Ne7 22. Tcd1, Da8

23 Ch6+!

Prin ultimele două mutări, Albul a pregătit acest frumos și interesant sa- crificiu.

23... g:h6

La 23... Rf8 (23... Rh8? 24. C:f7+) ar urma 24. N:g7+, R:g7 25. Dg4+, Rf6 (:h6) 26. e4 și Albul câștigă

24. Dg4+, Rf8 25. Dg7+, Re8 26. Dg8+, Nf8

La 26... Rd7 urmează 27. D:f7, Tf8 28. D:h7 amenințând e4 cu câștig de figură.

27. Nb5+!, Nc6 28. N:c6+, D:c6 29. e4, Dc2!

Maestrul Erdelyi se apără cât se poa- te de bine și trece la momentul po- trivrit la contraatac. Negrul amenință acum 30... D:b2, iar dacă se mută Nebunul urmează 30... D:d3 cu ame- nințarea Tc1 mat.

Toate celelalte mutări pierdeau; de ex.: 29... Ce7 30. D:f8+, R:f8 31. T:d8+, T:d8 32. T:d8+, De8 33. Ng7+, R:g7 34. T:e8, sau 29... Cc3 30. T:d8+, T:d8 31. T:d8+, R:d8 32. D:f8+, De8 33. D:e8+, R:e8 34. f3 și Albul are un final câștigat, sau 29... Cc7 30. Ng7, Dc5 31. N:f8!, D:f8 32. T:d8+, T:d8 33. T:d8+, R:d8 34. D:f8 și câștigă.

30. Dh8?

Aici, Albul greșește în conducerea

difficilă a atacului și drept urmare pier- de partida. Trebuia 30. e:d5, după care nu se poate juca 30... D:b2, deoarece urmează 31. d:e6, Dg7 (La 31... T:d3 32. D:f7+, Rd8 33. T:d3+ și câștigă) 32. e:f7+, Re7 (Dacă 32... D:f7? atunci 33. T:d8+, T:d8 34. T:d8+, Re7 35. Td7+) 33. Te1+, Rf6 34. Tf3+, Rg6 35. Tg3+, Rf6 36. T:g7, N:g7 37. f8D+, Tf8 38. De6+, Rg5 39. f4+ și câș- tigă.

Însă 30... e5 (în loc de 30... D:b2) duce la poziții în care Negrul are toate șansele de a salva partida. De ex.: 31. d6, D:b2 32. d7+, T:d7 33. T:d7, D:b3.

30... De2!

Acuma, Albul este pierdut în toate variantele.

31. e:d5, Tc2 32. Df6, T:b2 33. d:e6 D:d1+ 34. T:d1, T:d1 mat

(Note de H. Kapuscinski).

6. APĂRAREA CARO-KANN

I. HALIC

T. Popa

Runda XVI-a, 14.X.1949.

1. d4, c6 2. e4, d5 3. Cc3, d:e4 4. C:e4, Nf5 5. Cg3, Ng6 6. h4, h6 7. f4.

O mutare periculoasă pentru ambele părți, jucată pe vremuri de Marshall. Dezavantajul ei constă în aceea că Albul rămâne cu o poziție slabă de pioni pe flancul Regelui și pierde și un tempo în deschidere.

7... Cf6.

O intervertire de mutări cu scopul de a provoca pe Alb la înaintarea f4-f5. Normal era 7... e6.

8. Cf3, e6 9. h5.

O mutare pe care Halic o joacă totdeauna în această poziție, înainte de Nd3, cu scopul de a imobiliza pio- nii negri.

9... Nh7 10. Nd3, N:d3 11. D:d3, Nd6 12. Nd2, Dc7 13. Ce5, Ca6.

Era de considerat dezvoltarea ace- stui Cal la d7, de unde supraveghează tot atât de bine câmpul c5, dar în a- celaș timp poate veni la f6. O conti- nuare plauzibilă ar fi 14. 0-0-0, c5! cu complicații (după 15. f5) mai de- grabă favorabile Negrului.

Mutarea din text are avantajul că permite 0-0-0.

14. 0-0-0, 0-0-0 15. Ce4, C:e4 16. D:e4, The8 17. The1, f5?

O slăbire a pionilor de pe aripa Regelui. Indicat era c5 și avantajul în final rămânea de partea Negrului.

18. Dc3, Ne5 19. d:e5, Rb8 20. Nc3, Td5 21. T:d5, c:d5.

După acest schimb se pare că slă- biciunea pionului e6 a dispărut, căci Negrul a reușit să închidă și coloana „e” și diagonala b3—e6.

Halic demonstrează însă în chip con- vîngător contrariul.

22. Nd4, b6 23. Da3!

Provoacă schimbul Calului, intrând într-un final câștigat.

23... Tc8 24. c3, Cc5 25. N:c5, D:c5 26. D:c5, T:c5.

Nici 26... b:c5 nu dă Negrului șan- se mai bune din cauza acelorași ma- nevre ca în partidă.

27. g4!

O jertfă momentană de pion carac- teristică finalelor de acest fel.

27... f:g4.

La 27... Tc4 urmează 28. g:f5, T:f4 29. f:e6, Rc8 30. Td1! și Albul câș- tigă.

28. Tg1, Rc8 29. T:g4, Tc7 30. Rd2, Rd8 31. Tg6, Te7.

O ilustrare clară a principiului figu- rilor active și pasive în finalul de Turnuri.

32. Re3, Re8 33. f5!

Cel mai simplu și cel mai bine. Pio- nul „e” devenit liber va câștiga cu ușurință.

33... e:f5

Nici 33... Rf7 nu ajută căci urmează 34. f:e6+, T:e6 35. T:e6, R:e6 36. Rd4 și Negrul, ajungând primul în zug- wang, pierde partida.

34. Rf4, Tc7

La 34... Tf7 urmează 35. e6, Tf6 36. Tf6, g:f6 37. R:f5, Re7 38. a4, a6 39. b4 și Albul câștigă.

35. R:f5, Rf7 36. e6+, Rf8 37. Re5, Tc8 38. Rd6, Td8+ 39. Rc7, Te8 40. Rd7, Te7+ 41. Rd6, Te8 42. Tg4, Td8+ 43. Re5, Tc8 44. Tf4+ și Negrul ce- dează.

O partidă clară cu un final elegant și instructiv.

(Note de Liviu Tucă).

Sub semnul lupului pentru pace

Echipa C. S. U. București a învins selecționata orașului Brașov

În cadrul „Săptămânii Mondiale a Tineretului”, echipa de șah a C.S.U.- București, s'a deplasat Duminică 26 Martie a. c., la Brașov, unde a sus- ținut un match cu selecționata locală. Rezultatele individuale sunt urmă- toarele:

Voiculescu-Brüll: 1-0

Șaiovici-Knapp: 1-0

M. Bălănel-Radovici: 0-1

Crețulescu-David: 0-1

Ungureanu-Dumitrescu: 0-1

Gabriel-Damșescu: 0-1

Munteanu-Jani: 1/2—1/2

Gheorghiu-Damian: 1-0

Moțet-Văcărescu: 1/2—1/2

Olariu-Negrea: 1-0

Mihăilescu Vasilica-Grunzu: 1-0

Reprezentanții echipei C.S.U. au avut Albele la mesele fără șof.

În preluarea matchului, Paul Voicu- lescu a dat la clubul de șah C.S.U. din localitate, un simultan la 16 mese. Rezultatul a fost + 15 — 1. Au luat parte la simultan studenți și munci- tori dela „Sovromtractor”.

Acțiunea echipei C.S.U. este o fru- moasă contribuție la propaganda șa- hului și, totodată, la lupta pentru pace.

CAMPIONATUL MONDIAL FEMENIN

În seara zilei de 19 Decembrie 1949, în sala de festivități a Casei Centrale a Armatei Roșii din Moscova, a avut loc deschiderea solemnă a Campionatului mondial feminin.

La acest concurs au luat parte reprezentantele a 12 țări, actualmente, fără îndoială, cele mai bune șahiste din lumea întreagă.

Astfel, din partea URSS au jucat: **LUDMILA RUDENCO**, campioana Moscovei pe anul 1928 și campioana Leningradului pe anii 1932, 1936 și 1947; **Olga Rubțova**, campioana URSS pe anii 1928, 1931, 1935, 1937 și 1949; **Elisabeta Bicova**, campioana URSS pe anii 1947 și 1948 și Valen-

tina Belova, campioana URSS pe anul 1945.

Celelalte țări au fost reprezentate prin: **Jozsa Langos**, de 3 ori campioana R.P.U.; **Nina Hrușkova-Belska**, de 4 ori campioana R. Cehoslovace; **Gizela Gresser**, campioana U.S.A. pe anii 1947 și 1948; **May Karif**, campioana U.S.A. pe anii 1942, 1946 și 1948; **Ingrid Larsen**, campioana Danemarcei; **Roza Hermanova**, campioana R. Polone; precum și cele mai bune șahiste din: Republica Democrată Germană — **Edith Keller**, Anglia — **Eileen Tranmer**; Franța — **Chantal Chaudé de Silans**; Olanda — **Fenny Heemskerck**; Italia — **Clarissa Benini** și Cuba — **Maria Tereza Mora**.

tulă fantezie. În campionatul mondial feminin a jucat câteva partide foarte frumoase și adânc gândite

Rubțova

Belova

Olga Rubțova s'a născut în 1910 și este inginer într-o uzină metalurgică. Ea a câștigat de mai multe ori titlul de campioană URSS, în anii 1928, 1931, 1935, 1937 și 1949.

Valentina Belova face parte dintre tinerele jucătoare de șah sovietice. E studentă la Institutul de mine din Leningrad. Deși încă tânără, ea a participat la mai multe competiții internaționale și sovietice. Dintre succesele sale trebuie subliniate următoarele: titlul de campioană URSS pe anul 1949 și victoria categorică (cu 2-0) asupra reprezentantelor engleze în radio-matchul URSS—Anglia.

Elisabeta Bicova este lucrătoare într-o tipografie. A câștigat de două ori titlul de campioană URSS, în 1947 și 1948. Este singura jucătoare de șah sovietică care a obținut titlul de candidat-maestru.

La 19 Ianuarie 1950 a avut loc închiderea oficială a campionatului mondial feminin. Arbitra principală a turneului, **Vera Cludova** a proclamat rezultatele, iar în numele Federației Internaționale de Șah (F.I.D.E.) a vorbit vice-președintele, **Marcel Berman** (Franța), care a subliniat că înainte vreme nu exista decât o singură pretendentă serioasă la titlul de campioană mondială și anume: **Vera Meneic**, pe când acum, după cum a arătat și actualul turneu dela Moscova, Uniunea Sovietică are o întreagă pleiadă de șahiste, care pot concura cu succes pentru cucerirea măreșului titlu de „campioană a lumii”.

7. G. DAMEI ACCEPTAT

L. RUDENCO (U.R.S.S.)

C. Benini (Italia)

Runda XIII-a, 12.1.1950

1. d4, d5 2. Cf3, Cf6 3. c4, d:c4 4. Cc3

Mai precis ar fi 4. c3.

4. ...a6 5. a4, Nf5.

L. RUDENCO (URSS), campioana lumii

LUDMILA RUDENCO s'a născut în anul 1904. Este funcționară la o tipografie din Leningrad. Ea joacă șah încă din copilărie. În 1925, la Moscova, a participat pentru prima oară într'un turneu feminin. După mai multe succese în fața șahistelor din Moscova, a luat parte la primul turneu feminin URSS, clasându-se a cincea. De atunci, Rudenco a contat mereu printre cele mai bune șahiste sovietice. Din 1928, Rudenco a participat regulat la turneele pentru cam-

pionatul URSS și pentru campionatul Leningradului.

Dintre succesele sale trebuie a menționa următoarele: titlul de campioană a Leningradului, în 1936 și 1947; locul al doilea în campionatul feminin URSS pe 1936 și 1947; locul 3-4 în campionatul feminin U.R.S.S. pe 1949 și victoria cu 2-0 asupra jucătoarei engleze **Bruce** în radio-matchul URSS—Anglia. Rudenco are un joc vioi și combativ, atacă cu multă îndemânare și se apără cu des-

Negrul vrea să ajungă la Apărarea Slavă, dar nu se poate. Corect era simplu 5. ...e6 urmat de c7—c5.

6. e3, e6 7. N:c4, Nb4 8. 0-0, 0-0 9. De2, Ng4 10. Td1, Cbd7 11. e4, Cb6.

O poziție asemănătoare se obține într-una din variantele principale ale Apărării Slave. Deosebirea constă numai în faptul că pionul „c” ar trebui să stea la c6, pe când aici a fost făcută mutarea mai puțin folositoare: a7—a6. Această deosebire este esențială. Negrul, având pionul la c6, poate juca 11. ...De7 12. e5, Cd5. Acuma, însă, la 11. ...De7 va urma 12. e5! și nu merge 12. ...Cd5.

12. Nb3, h6 13. h3, Nh5 14. g4, Ng6 15. Ce5, Nh7 16. f3, De7 17. Ne3, Tfd8 18. Cd3

Rudenco cu mutări simple și tari a obținut un avantaj însemnat de poziție, în urma căruia Negrul începe să fie stingerit în mișcări.

18. ...Na5 19. Tac1, Cbd7 20. Dg2, Rh8 21. Ce2, Nb6 22. Df2, Tac 8 23. Ce5, N:c5

Benini este nevoită să schimbe Nebunul de negru. După 23. ...C:c5 24. d:c5, Na7 Nebunii negri dela a7 și h7 ar fi rămas cu jalnicul rol de simpli figuranți.

24. d:c5, Ce5 25. Cd4, c6 26. Nf4, Cfd7 27. Dg3, Df6 28. h4

Nu e rău. Totuși, mai energic ar fi 28. g5, h:g5 29. N:g5, Dg6 30. Rh2 și cei doi Nebuni ai Albului sunt foarte periculoși. Acuma, Negrul reușește să limiteze acțiunea Nebunului de negru al Albului, deși pentru aceasta este nevoit să-și slăbească flancul Regelui.

28. ...g5 29. h:g5, h:g5 30. Ne3, Cf8 31. Td2, Cfg6 32. Nd1, Td7.

Mai bine era 32. ...Cf4.

33. Ne2, Tcd 8 34. Tcd1, De7 35. b4, a5 36. b:a5, D:c5 37. Rf2, Cf4.

A rezultat o poziție foarte încurcăță. Negrul are greutate cu apărarea pionului g5. La 37. ...D:a5 poate să urmeze 38. N:g5. Dacă 37. ...Cc4, atunci 38. N:c4, D:c4 39. N:g5 și nu se poate 39. ...T:d4 din cauza 40. Nf6+. Prin mutarea din text, Benini înjghebează o combinație cu sacrificarea Damei.

38. C:e6, T:d2 39. T:d2, T:d2 40. N:c5, f:e6

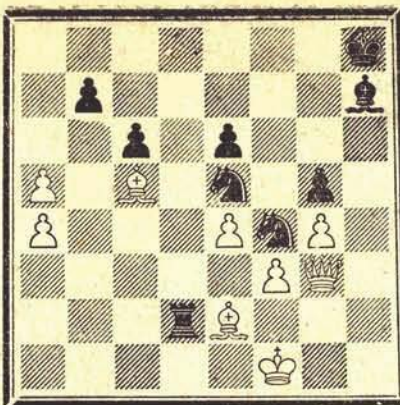
Este evident că Benini pune multe speranțe în această mutare liniștită. Prima impresie este că Albul mai pierde și Ne2, după care Negrul are șanse foarte bune de atac din cauza poziției inactice a Damei albe. Însă Rudenco găsește un răspuns spiritual, demonstrând că interesanta combinație a Negrului este incorectă. Dacă Benini ar fi jucat în loc de 40...f:e6, 40. ...T:e2+, atunci atacul Negrului ar fi fost respins prin 41. Rf1, Tg2 42. Del. 41. Rf1!

(Vezi diagrama în col. II)

Iată răsturnarea! Acuma, după 41. ...T:e2, Negrul pierde din cauza 42. Nd4!

41. ...Rg7

Nu e nici o scăpare. La 41. ...Rg8,

ca și la 41. ...Cd7 urmează 42. Ne3! ceea ce de altfel s'a și întâmplat în partidă.

42. Ne3, T:e2 43. N:f4, g:f4 44. D:f4, Tel+

Deocamdată Negrul are două figuri ușoare și un Turn pentru Damă. Însă figurile negre sunt amenințate. Benini reușește să-și salveze Turnul, dar pentru scurt timp.

45. Rg2, Cf7 46. Dd2 !!

O mutare de o putere extraordinară. Turnul negru n'are nici o scăpare !

46. ...Tb1 47. Dc2, Ta1 48. Db2+, e5 49. D:a1, Rf6 50. Db2, Cd6 51. Db4, Negrul cedează.

O luptă interesantă, în care Rudenco și-a arătat clasa sa de joc de primul rang.

(Note de marele maestru S. Flohr din „Buletinul Campionatului”).

S. APĂRAREA SLAVĂ

Chaude de Silans (Franța)
C. BENINI (Italia)

Runda III-a, 26.XII.1949

1. d4, d5 2. c4, c6 3. Cf3, Cf6 4. Cc3, d:c4, 5. a4, Nf5 6. e3, e6 7. N:c4, Nb4 8. 0-0, 0-0 9. Ce2

Aici se joacă mai des 9. De2. Prin mutarea din text urmată de Cg3 și Ch4, Albul poate schimba Nebunul negru. 9. ...h6

Negrul pregătește retragerea Nebunului la h7, deși, după cum a demonstrat partida Rubinstein—Alehin (Londra 1922), în care s'a jucat 9. ...Cbd7 10. Cg3, Ng6 11. Ch4, c5 12. C:g6, h:g6 13. d:c5, C:c5, Negrul obține joc egal și în cazul schimbării Nebunului său pentru Cal.

10. Cg3, Nh7 11. De2, Cbd7 12. e4, De7 13. Ce5

Cu tot centrul de pioni, Albului nu-i este ușor de a-și consolida poziția din cauza slăbiciunii pionului d4 și a eventualului contra-atac prin c6—c5.

13. ...Tad8 14. Cd7

Acest schimb, de fapt, constituie o pierdere de timp, deoarece contribuie la dezvoltarea figurilor grele ale Negrului. Corect era 14. Nd3 și la 14. ...c5 15. Ne3; în acest caz, Albul ar

putea să nu se grăbească cu înaintarea e4—e5.

14. ...T:d7 15. e5

Nu se poate 15. Ne3 din cauza 15. ...C:e4. Deaceia mutarea din text este forțată. Acuma Nh7 capătă o mare putere.

15. ...Cd5 16. Ch5, Rh8 17. f4, Cb6!

Un atac dublu! Pentru a-și păstra pionul d4, Albul este nevoit să se despartă de unul din cei doi Nebuni ai săi. Perechea de Nebuni a Negrului capătă o importanță decisivă.

18. Ne3, C:c4 19. D:c4, Td5 20. Del

Albul, cu un fin simț pozițional, observă slăbiciunea pionului h6 și se pregătește pentru un atac asupra flancului Regelui. Totuși era mai bine în prealabil să-și întărească poziția în centru cu 20. Tad1.

20.... Tfd8 21. Tf3

Foarte tentant era 21. f5, e:f5, 22. N:h6, g: h6 23. D:h6, însă după 23... Df8 24. Df6+, Rg8 25. Dg5+, Ng6 26. Cf6+, Rg7 27. Ch5+, Rh8, Negrul reușea să se apere și să-și păstreze avantajul material.

21.... Dh4

S'ar părea că Negrul se avântă într-o călătorie primejdioasă, însă el prevede de pe acuma acea furtună de combinații, care va începe în curând.

22. Th3, Dg4 23. f5.

Albul, realizează în mod consecvent, planul său de atac. În curând, se va vedea că Negrul s'a pregătit bine pentru acest atac. El va zdrobi cu energie intenția adversarului. Dar în această poziție a avut oare Albul o continuare mai tare? Negrul amenință cu mutarea c6—c5 și Albul nu poate să rămână pasiv. E curios că și altă continuare putea să ducă la o poziție foarte asemănătoare, ceea ce s'a și întâmplat ulterior, și anume: 23. C:g7, D:g7 24. f5, e:f5 25. Tg3, Ng6 26. N:h6, Dh7 27. Ng5, T:d4 28. N:d8, T:d8 29. Th3, D:h3 30. g:h6 Nd2 și deși Negrul a rămas numai cu doi Nebuni pentru Damă, Albul trebuie să lupte pentru remiză.

23.... N:f5 24. Cf4

Desigur nu 24. N:h6 din cauza mutării intermediare 24.... D:d4+ 25. Ne3, Dd1+ și Negrul, schimbând câteva figuri, câștigă apoi calitatea la h3.

24.... T:d4 /

Un sacrificiu de calitate bine pregătit. Negrul distruge poziția Albului 25. N:d4, T:d4 26. Tf3, Nd2 27. Dc5. N:f4

Albul nu poate lua Turnul din cauza 28.... N:h2+ cu câștigul Damei. 28. h3

(Vezi diagrama în pag. 11, col. I)

28.... D:f3

Probabil că Benini conta pe continuarea 29. g:f3, Ne3+ 30. Rh1, Td1+ și 31.... N:c5, neobservând șahul cu Damă. Negrul putea și să nu combine, jucând 28.... Dh4 29. Df8+, Rh7 30. D:f7, Dg5 cu o poziție ușor câștigată. Totuși, lupta ulterioară a de-

venit atât de interesantă, încât să nu ne pară rău de posibilitățile scăpate.

29. Df8+, Rh7 30. g:f3, Td2

O poziție foarte curioasă. Albul are Dama pentru doi Nebuni, dar aceștia sunt atât de puternici și poziția Regelui alb e atât de nesigură, încât trebuie să recunoaștem că situația Albului este în mare primejdie.

31. Db4, g5 32. D:b7, Rg6 33. Te1

Mai multe șanse de salvare oferă 33. D:a7.

33.... N:h3 34. Db8.

Albul este de acord să accepte remiza — 34... Tg2+ 35. Rh1, Th2+ 36. Rg1, Tg2+ etc., dar Benini găsește o interesantă cale de câștig.

34.... Rh5! 35. Dg8, Rh4 36. D:f7, Rg3

Ducea la mat și 36... Nh2+ 37. Rh1, Rg3, dar și mutarea din text duce la câștig.

37. Dh5

La 37. D:a7 decida 37... N:e5!

37... Ne3+ și Albul cedează, căci urmează matul.

Asfel de partide fac cinste campionatului mondial feminin!

(Note de marele maestru V. Ragozin din „Buletinul campionatului“).

ELISABETA BĂCOVA campioana U.R.S.S.

Ultima rundă a Campionatului unional feminin de șah, s'a jucat la 25 Martie în fața unui numeros public, care a aplaudat călduros pe noua campioană a U.R.S.S. Elisabeta Băcova.

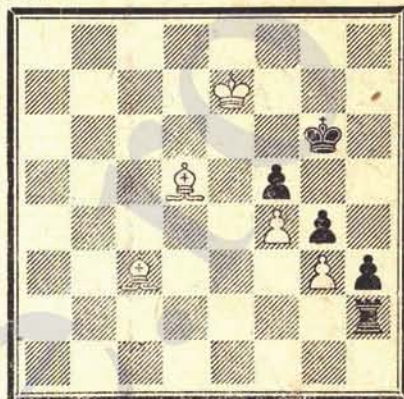

Jucând excepțional în cea de-a doua jumătate a campionatului, Elisabeta Băcova a reușit să totalizeze 12½ puncte din 15 posibile întrecând pe concurența principală Valentina Belova.

În clasament urmează: 2. Belova, 11 p., apoi 3. Zvorăchina; 4/5 Veisberg (Chiev) și Vahlel (Orehovo-Zuevo); 6/7 Biglova și Semenova.

UN FINAL INSTRUCTIV

În partida din runda I Chaudé de Silans—Rubțova după a 51-a mutare a Albului a rezultat o poziție instructivă:

În partidă a urmat:

51... Te2+

Cum a explicat Rubțova după partidă, ea intenționa în continuare să interfereze Nebunului alb diagonala mare cu mutarea Te4, după care să împingă pionul „h” spre câmpul de transformare. Însă ea a subevaluat mutarea 52. Rf8. Cum arată desfășurarea ulterioară a partidei, Negrul putea să joace mai precis. Mai tare era: 51... Te2! 52. Ne5 (Dacă 52. Nf7+, atunci 52... Rh6 53. Ne5, h2! și nu se poate 54. Rf8 din cauza 55... Tc8+ urmat de transformarea pionului h2. Sau 54. Nd5, Te5! 55. Nb7, Te1 și apoi 56... h1d), h2 53. Rf8, Tc8+ 54. Re7, Te5! (Dar nu 54... Te1 din cauza 55. Rf8!, h1d 56. Nf7+ și remiza prin șah etern) 55. Nb7, Te1! urmat de 56... h1d.

Din analiza de mai sus, se vede că Negrul la mutarea 51-a, după cât se pare, a scăpat câștigul.

52. Rf8!, Tc2 53. Nf7+, Rh7 54. Ng8+ și remiză prin șah etern.

Nr. de ordine	PARTICIPANTELE	ȚARA	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	Puncte	Clasificație
1	RUDENCO I.	U.R.S.S.	♠	1	1	½	½	½	½	1	1	1	1	1	0	1	½	1	11½	1
2	Rubțova O.	U.R.S.S.	0	♠	1	1	½	½	½	0	½	1	1	1	1	1	1	½	10½	2
3	Băcova E.	U.R.S.S.	0	0	♠	½	1	1	1	1	0	1	½	½	1	1	½	1	10	3.4
4	Belova V.	U.R.S.S.	½	0	½	♠	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	10	
5	Keller E.	R.D.G.	½	½	0	0	♠	1	0	1	½	1	0	1	1	1	1	1	9½	
6	Tranmer E.	Anglia	½	½	0	0	0	♠	1	1	½	½	1	1	1	1	½	1	9½	5-7
7	Chaudé de Silans	Franța	½	½	0	0	1	0	1	0	♠	1	0	½	1	1	1	1	9½	
8	Heemskerk F.	Olanda	0	1	0	1	0	0	0	0	♠	1	½	½	1	1	½	1	8	8
9	Benini C.	Italia	0	½	1	1	0	0	1	0	0	♠	0	0	½	0	1	1	7	9
10	Langosz J.	R.P.U.	0	0	0	1	½	½	½	½	1	♠	½	0	0	0	1	½	6	10.11
11	Mora M.	Cuba	0	0	½	0	0	½	0	½	1	½	♠	1	1	1	0	0	6	
12	Hruskova-Belska N.	R. Ceh.	0	0	½	0	1	0	0	0	½	1	0	♠	0	½	1	½	5	12.14
13	Gresser G.	U.S.A.	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	♠	0	0	1	5	
14	Karff M.	U.S.A.	0	0	0	0	0	0	0	½	0	1	0	½	1	♠	1	1	5	
15	Larsen I.	Danemarca	½	0	½	0	0	½	0	0	0	0	0	1	0	1	0	♠	4½	15
16	Hermanowa R.	R. Polonă	0	½	0	0	0	0	0	½	0	½	1	½	0	0	0	♠	3	16

Sahul în U.R.S.S.

AL XVII-lea CAMPIONAT U. R. S. S.

La 15 Octombrie 1949, a început cel de al XVII-lea campionat de șah al U.R.S.S. La această importantă competiție, au participat 20 din cei mai tari jucători sovietici, dintre care nouă mari maștri, care au obținut de curând și titlul de „maștri maștri internaționali”.

Campionatul s'a disputat la Casa Centrală Culturală a Feroviarilor din Moscova, loc tradițional al întâlnirilor oficiale dintre cei mai buni șahiști sovietici.

În tot timpul campionatului, pe culoarele Casei Culturale s'au demonstrat și s'au comentat partidele. De asemenea, s'au dat simultane, care s'au bucurat de o mare afluență.

Cel de al XVII-lea campionat a fost câștigat de V. Smislov și D. Bronstein, care au obținut câte 13 puncte din 19 posibile.

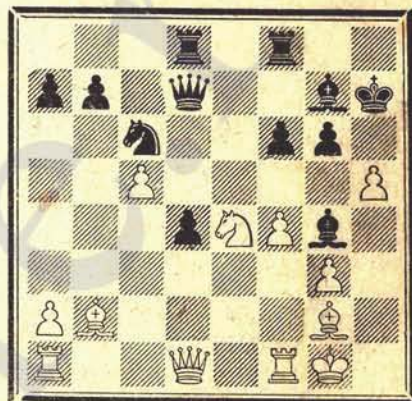
Nu se poate trece cu vederea jocul marelui maestru G. Levenșis care a arătat un joc admirabil, cum e în partida cu V. Smislov.

E de subliniat remarcabilul succes realizat de tinerii maștri, care, din

primele 10 locuri, au ocupat 5, întrucând 4 mari maștri. Astfel, Gheller și Taimanov au împărțit locurile III și IV, la ½ punct de învingători. Ei au produs cea mai bună impresie. Tot atât de bine s'au comportat Furman, Holmov și Aronin. Cei mai tineri participanți au fost Gheller și Petrosian.

Performanțele realizate de acești tineri șahiști, arată că atenție se acordă în Uniunea Sovietică, creșterii cadrelor noi. O astfel de dezvoltare a talentelor nu este posibilă decât în Țara Socialismului, unde ridicarea nivelului cultural al poporului este grija permanentă a Partidului și a Guvernului. Dimpotrivă, în Apus, în America, se observă o decădere în domeniul șahului, ca în general în întreg domeniul culturii. Dovada o avem în faptul că în ultimii ani, în țările capitaliste nu s'a remarcat nici un nou talent.

Cel de al XVII-lea campionat URSS a fost, de aceea, prin rezultatele pe care le-a dat în domeniul teoretic și în ce privește evidențierea de noi talente, cel mai mare eveniment șahist al anului 1949.

f5 26. T:g4, f:g4 27. Dd2, Th8 28. Rg2. Negrul cedează.

(Note de T. Petrosian în „Sahmati v. S. S. S. R.”).

10. GAMBITUL DAMEI

Alb: I. BONDAREVSCHI

Negru: V. Zagorovski

Semifinala dela Leningrad

1. d4, d5 2. c4, c6. 3. Cc3.

De obicei, dacă Albul dorește varianta de Meran, se joacă aici 3. Cf3, Cf6 4. e3, dar în acest caz Negrul dezvoltă fără piedică Nebunul prin mutarea 4. ... Nf5.

Acum, sau după 3. ... Cf6, 4. e3, această dezvoltare nu mai este atât de avantajoasă din cauza c:d5 urmat de Db3.

Este drept că la mutarea 3. Cc3, Albul trebuie să aibe în vedere contragambitul Winawer 3. ... e5, ca și luarea imediată 3. ... d:c4.

3. ... Cf6 4. e3, e6 5. Cf3, Cd7 6. Nd3, d:c4 7. N: c4, b5 8. Ne2.

Această „modestă” retragere a Nebunului începe să fie întâlnită din ce în ce mai des, mai ales după ce a fost analizată de maestrul I. Kan.

8. ... b4.

După părerea mea, această mutare nu trebuie grăbită, deoarece ea îngreunează înaintarea c6-c5.

9. Ca4, Nb7.

Negrul trebuie să aleagă momentul prielnic pentru împingerea c5. După cum arată partida de față, aceasta nu este atât de simplu.

Dacă imediat 9. ... c5, atunci 10. d:c5 Ce5 și Negrul își va dezvolta greu forțele de exemplu: 13. ... Re7 14. Nf3, Cd5 15. e4 urmat de 16. Cd3 etc.

SEMIFINALA

9. APĂRAREA GRUNFELD

T. PETROSIAN

I. Pogrebischi

Semifinala dela Tbilisi

1. d4, Cf6 2. c4, g6 3. Cf3, Ng7 4. g3, 0-0 5. Ng2, d5 6. c:d5, C:d5 7. 0-0, c5 8. e4, Cf6

Interesantă este continuarea 8... C:b6 9. d5, e6 10. Ng5, f6 11. Ne3, f5! După 12. e5, Albul ajunge probabil la superioritate. Mutarea 8... Cf6 a fost mult experimentată în practică. În partida de față, Negrul încearcă să construiască un plan de atac asupra pionului e5.

9. e5, Cf-d7 10. Cg5, c:d5 11. f4, Ce5

Era posibil și 11... Ce6, fără a avea frică de varianta 12. e6, Ce5 13. e:f7+, Rh8.

12. b4

Răspunerea mutării 10. Cg5 devine clară în varianta 12... Ce6 13. C:c6, f:c6, după care Nebunul negru din g7 este pentru totdeauna exclus din

joc. Pe de altă parte, continuând în această variantă cu 13... Ne6! 14. Nb7, Nd5 15. N:a8, N:a8, Negrul ar fi putut pune în dubiu strategia urmată de Alb în partidă.

12... f6?

Acum Albul reușește să slăbească definitiv flancul Regelui advers.

13. e:f6, e:f6 14. C:h7, R:h7 15. b:c5, Cc6 16. Nb2, Dc7

Începutul unui plan pasiv care duce rapid la dezastru. Mai energie ar fi fost 16... Nf5.

17. Cd2, Ne6 18. Ce4, Tad8 19. h4, Dd7 20. h5, Ng4

Negrul încearcă să pună capăt acțiunii Damei albe pe diagonală d1-h5. Dar iată că Albul dispune de o mică combinație, care decide imediat soarta luptei.

(vezi diagrama în col III-a)

21. h:g6+, R:g6 22. f5+, N:f5

La 22... D:f5 decide 23. Db1!

23. Cd6!

Această mutare liniștită este tocmai „sarea” combinației...

23... Ng4, 24. Ne4+, Rh5 25. Tf4,

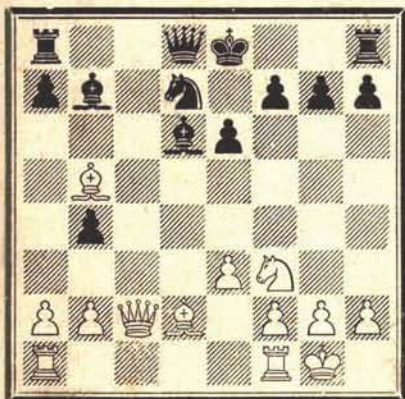
10. 0-0.

O mutare inexactă. Trebuia continuat imediat cu 10. Nd2, îngreuiind c5. După mutarea din text Negrul trebuia să se decidă imediat la această înaintare.

10. ...Ne7 11. Nd2, Ce4 12. Dc2, c5. Negrul și-a ajuns scopul, dar a întârziat cu dezvoltarea și acum Albul organizează repede un atac.

13. C:c5, C:c5 14. d:c, N:c5 15. Nb5. Nd6.

Dacă 15. ..0-0, atunci 16. Nd7! Toți Negrul ar fi avut mai multe șanse de salvare, ca după mutarea din partidă.

16. N:b4! N:b4 17. Tfd1, 0-0.

Se putea opune mai multă rezistență jucând 17. ...Db6 18. N:d7+, Re7. La 17. ...Nd5 urmează 18. e4.

18. T:d7, Db6 19. Cg5, g6 20. Dc4, Nd6 21. Ce6, N:h2+.

Dacă Tfc8, urmează simplu 22. Dd4. La 21. ... f:e6 urmează 22. D:e6+, Rh8 23. D:d6, D:b5 24. Dd4+.

22. R:h2, f:e6 23 Dh4, h5 24. De7, Negrul cedează.

(Note de I. Bondarevski din „Șahmatî v SSSR“).

11. GAMBITUL DAMEI

S. FURMAN

N. Copaev

Semifinala dela Vilna

1. d4, d5 2. c4, e6 3. Cc3, c6 4. e4

Varianța veche a Gambitului Damei, reintrodusă în practica modernă a turneelor de marii maeștri sovietici S. Flohr și D. Bronstein.

4. ... d:e4 4. C:e4, Nb4 + 6. Nd2. D:d4

Continuarea 6. ... N:d2 + 7. D:d2 lasă Albului un joc mai liber.

7. N:b4, D:e4 + 8. Ne2, D:g2

Negrul acceptă curajos provocarea. De obicei, se joacă în poziția aceasta 8. ... Ca6.

9. Dd6

În partida Aratovski-Podolnîi din același turneu, Albul a continuat 9. Nf3, Dg5 10. Cg2, Ca6, și Negrul a reușit să se apere cu succes. De aceea m'am hotărât să aleg altă continuare cu sacrificiul unui al treilea pion.

9. ... Cbd7 10. 0-0-0, Dg5 +

Și după 10. ... D:f2, Albului i-ar fi fost greu să dovedească corectitudinea sacrificiului. Greșit ar fi, desigur, 10. ... D:h1 din cauza 11. Nf3 etc.

11. f4, De7 12. Dd2, c5 13. Nc3. Cf6 14. Nf3

De considerat era De3 urmat de f5. Dg3 și dezvoltarea Calului la f3.

14. ... 0-0 15. Dg2, Tb8

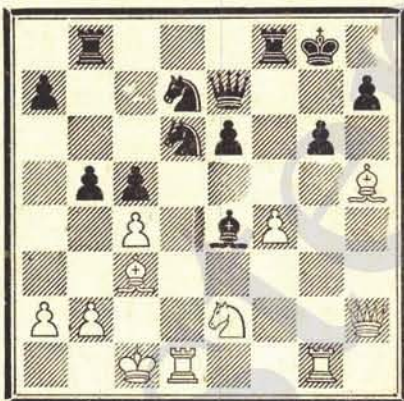
O frumoasă mutare defensivă. La 15. ... e5 ar fi putut urma 16. Tel iar la 15. ... Cb6 16. Ce2, C:c4 17. Thg1, g6 18. Dg5, Cd5 19. T:d5 cu avantaj pentru Alb.

16. Ce2, Ce8 17. Thg1, g6.

La 17. ... f6 ar fi putut urma 18. Td3, e5 19. Nd5 +, Rh8 20. Th3 cu atac puternic.

Mutarea 17. ... g6 întărește poziția Nc3, dar Negrul a țesut un plan de a-l îndepărta de pe marea diagonală.

18. h4, Cd6 19. h5, b5 20. h:g6, f:g6 21. Nh5, Nb7 22. Dh2, Ne4

23. f5! N:f5

Forțat. La alte continuări ar fi decis sacrificiul Nebului pe g6. De exemplu: I. 23...C:f5 24. N:g6, h:g6 25. T:g6+ II. 23...T:f5 24.N:g6, h:g6. 25 T:g6 +

24. T:d6, b4 25. Ne1

Albul nu vrea să simplifice poziția. La 25. Ne5 ar fi urmat 25... Ce5 26. D:e5, Tfd8 și Negrul ar fi avut oarecare șanse.

25... Cb6 26. Nh4, Db7 ?

Negrul este tentat de amenințarea De4 și nu găsește o apărare mai bună. Corect ar fi fost 26...Dg7, după care ar fi putut urma 27. Cg3, Dh6+ 28. Td2, C:c4 29. C:f5, e:f5 (greșit 29...D:d2+, 30. D:d2, C:d2 31. Ce7+, Rh8 32. R:d2, g:h5 33. Ng3! de asemenea 29... D:h5 30. Ce7+, Rh8 31. D:b8! T:b8 32. Nf6 mat) 30. Ng5, D: h5 (30...Dg7 31. N:g6!., h:g6 32. Nh6, Dh7 33. Td7! D:d7 34. T:g6+, Rf7 35. Tg7+, Re8 36. De2+ și câștigă) 31. D:h5, g:h5 și cu tot schimbul Damelor și pierderea a patru pionii, Albul poate să continue atacul cu mutarea 32. Nf4+ sau să forțeze remiza în felul următor: 32. Td7, Ce5 33. Nf6+, Cg4 34. T:g4+, h:g4 35. Tg7+, Rh8 36. Tf7+ cu șah etern.

27. Cg3, C:c4 28. C:f5, T:f5 29. N:g6! h:g6 30. T:e6.

Poziția Regelui negru este pustie și orice împotrivire este inutilă.

30...Ce5 31. T:e5, T:e5 32. D:e5, Rh7 33. Nf6, b3 34. Dh2+Rg8 35. T:g6+, Rf7 36. Dh7+, Re6 37. Ne7+, Rd5 38. Dh5+, Re4 39. Te6+, Rd3 40. De2+, Rd4 41. Nf6+, Negrul cedează.

Note de S. Furman în „Șahmatî v. S.S.S.R.“)

După ultima rundă...

Marii maeștri V. Smislov și D. Bronstein, câștigătorii celui de al XVII-lea campionat URSS și participanți ai turneului candidaților la campionatul lumii

FINALA

12. PARTIDA SPANIOLĂ

I. BOLESLOVSKI

V. Ragozin

Runda IV-a, 20.X.1949.

1. e4, e5 2. Cf3, Cc6 3. Nb5, a6 4. Na4, d6 5. c3, f5 6. e:f5, N:f5 7. O—O.

Această continuare, propusă anul trecut de către maestrul V. Panov, a micșorat simțitor numărul admiratorilor variantei de față.

7... Nd3

În partida Panov—Levenfiș (din al XVI-lea campionat URSS) s'a jucat 7... Ne7 8. d4, e4 9. d5, b5 10. Nb3, e:f3 11. d:c6, f:g2 12. Te1 și Albul are poziție de câștig.

8. Te1, Ne7 9. Te3, e4 10. Ce1, N:b1.

Relativ mutarea cea mai bună. Sacrificiul de pion la d3 nu oferă nici un avantaj Negrului.

11. T:b1, Cf6 12. d3, d5 13. Th3

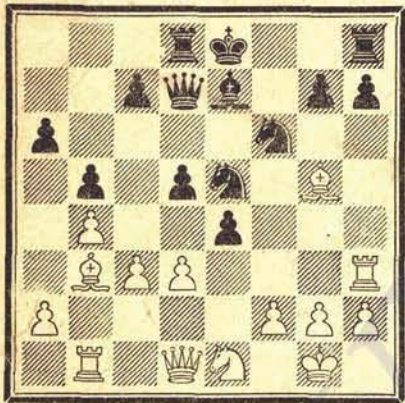
Deschide drumul Nebunului și pregătește un atac asupra poziției de rocadă.

13... Dd7 14. b4

Între cât Negrul intenționează să facă rocada mare, Albul ia măsuri și contra acestei posibilități.

14... b5 15. Nb3, Ce5 16. Ng5, Td8?

După această mutare Regele rămâne în centru, și poziția Negrului devine fără speranțe. El trebuia să se hotărască pentru rocada mare, căci nu e chiar atât de simplu pentru Alb să ducă mai departe atacul din cauza Turnurilor sale împrăștiate.

17. N:f6, N:f6 18. d:e4, d:e4 19. Dc2, Dc6 20. Te3, Rd7.

Negrul încearcă să îndrepte greșala făcută la mutarea 16-a, însă nu poate evita pierderile materiale.

21. T:e4, Rc8 22. T:e5!

Duce la simplificarea poziției și la câștigul celui de al doilea pion.

22... N:e5 23. Df5+, Rb8 24. D:e5, The8 25. D:g7, De4 26. Cc2, Td2 27. Tf1, T:c2 28. N:c2, D:c2.

Finalul, desigur, este câștigat pentru Alb. Negrul opune în continuare o rezistență eroică, dar fără folos.

29. f4, D:a2 30. D:h7, Dd2 31. Dh3, Te1 32. Df3, Te3.

Sau 32... Dc1 33. f5, T:f1+ 34. D:f1 D:c3 35. f6, D:b4 36. f7, Df8 37. Df5, b4

38. h4, b3 39. De6!, Dc5+ 40. Rh2 și Negrul pierde pionul b3.

33. Df2, D:c3 34. f5, Te7 35. f6, Tf7 36. Df4, a5.

Ultima speranță!

37. b:a5, b4, 38. a6, Dc5+

Se amenința 39. De4.

39. Rh1, Db6 40. g4, b3 41. g5, b2 42. De4.

Aici partida a fost întreruptă. Amenințarea 43. Db7+ urmată de Tbl obligă pe Negru să ia pionul „a”.

42... D:a6 43. Tbl, Da3 44. g6

Aceasta e mai simplu decât 44. Dg2

44... T:f6 45. g7, Db3 46. De8+, Ra7

47. g8D, Tf1+ 48. T:f1, b1D 49. T:b1 și Negrul cedează.

(Note de marele maestru I. Boleslavski din Buletinul Campionatului).

13. APĂRAREA GRUNFELD

G. LEVENFIȘ

V. Smislov

Runda VI-a, 24.X.1949.

1. d4, Cf6 2. c4, g6 3. Cc3, d5 4. Cf3, Ng7 5. Db3, d:c4 6. D:c4, 0-0 7. e4, Cf7 8. Ne3, Cb6 9. Db3, Ce6 10. Td1, Ng4.

Ultimele patru mutări ale Negrului constituie baza variantei descoperite de Smislov. Negrul a făcut rocada și și-a dezvoltat toate figurile ușoare. În schimb, Albul posedă un centru de pion. Va reuși oare Negrul să-l distrugă?

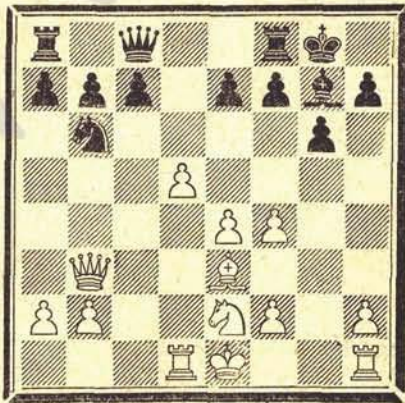
11. d5, Ce5 12. Ne2, C:f3+.

Consider acest schimb prea timpuriu și aș prefera imediat 12... Dc8.

13. g:f3, Nh5.

În partida Bondarevski—Ragozin (Stockholm 1948) s'a jucat 13... Nh3. Însă după 14. Tg1, Dc8 15. f4, Nd7 16. h4, e6 17. h5, Te8 18. h:g6, h:g6 Albul putea prin 19. Nd4 (în locul mutării jucate 19. d6) să obțină un atac periculos. Nu îmbunătățea apărarea nici 14... Dd6 15. f4, e6 16. a4! (Szabo—Cotov. matchul Moscova-Budapesta).

14. f4, N:e2 15. C:e2, Dc8.

În partida Lillenthal — Bronstein (Stockholm 1948) a urmat 15... Dd7 16. h4, e6 17. h5, e:d5 18. h:g6, h:g6 19. Nd4!, cu amenințări puternice. De

aceea mutarea 15. Dc8 este considerată drept „ultimul cuvânt al tehnicii”, însă, cum demonstrează partida de față, are și ea defectele ei

16. Tc1!, c6.

Negrul nu mai poate întârzia, căci se amenință h2-h4-h5

17. f5!

O continuare corectă a atacului. Mult mai slab ar fi h2-h4-h5.

17... Cd7.

Acceptarea sacrificiului de pion e foarte primejdioasă. De ex.: 17... g:f5 18. Tg1, Rh8 19. Nd4, N:d4 20. C:d4, Tg8 21. Re2, f:e4 22. d:c6, b:c6 23. D:f7.

18. Tg1, Rh8.

Încercând de a evita legarea atât pe coloană, cât și pe diagonală. Dacă 18... Dc7, atunci 19. f:g6, h:g6 20. T:g6, f:g6 21. d6+. La 18... Ce5, Albul răspunde 19. Nd4!, Rh8 20. Dc3, f6 21. N:e5 etc.

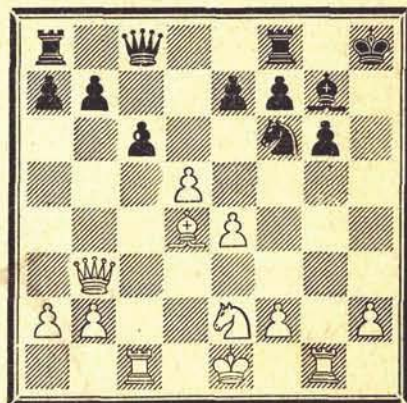
19. f:g6, h:g6.

Nu e mai bine 19... f:g6 din cauza 20. Cd4, Ce5 21. f4, Cg4 22. Ce6, C:e3 23. D:e3, Tf7 24. f5! cu un atac decisiv.

20. Nd4!

Albul vrea să suprimă singura figură care mai apără Regele advers; afară de aceasta, pregătește aducerea și a celui alt Turn pe flancul Regelui

20... Cf6

21. Tc3!

Începutul unei combinații departe calculată. Negrul este forțat să accepte sacrificiul de pion, deoarece se amenință 22. Th3+, Rg8 23. d:c6, b:c6 24. T:g6.

21... C:e4 22. T:g6!, f:g6.

Desigur, nu 22... N:d4 23. Th3+ și mat în 2 mutări.

23. Th3+, Rg8.

După 23... D:h3 24. D:h3+, Rg8 25. De6+ se pierde Ce4.

24. d:c6+, e6.

Nu salvează nici 24... Tf7 25. c:b7, Dd8 26. b:a8D, D:a8 27. N:g7, R:g7 28. Th7+, R:h7 29. D:f7+, Rh8 30. Cf4.

25. c:b7, Dc6 26. b:a8D, T:a8.

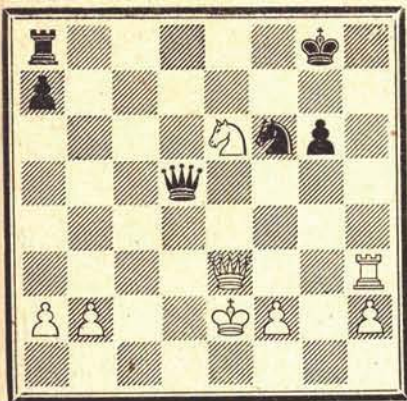
Ca rezultat al întregii operații, Albul a câștigat un pion. Dar nu numai atât, atacul lui se menține.

27. N:g7, R:g7 28. De3!, Cf6 29. Cd4, Dh1+ 30. Re2, Dd5.

La 30... Te8 decide imediat 31. Cl3!

cu amenințări imparabile 32. Dh6+ și 33. Ce5+.

31. C:e6+, Rg8

Nu salva partida nici 31... Rf7 32. Cg5+, Rg8 33. Db3!, trecându-se la un final cu doi pioni în plus, ușor de câștigat.

S'ar părea că Negrul a reușit să scape de pericolul iminent, și pe deasupra mai amenință să câștige chiar o figură prin 32... Te8.

32. Th8+!

Încă o neplăcere. Turnul nu poate fi luat, deoarece urmează mat în 2 mutări.

32... Rf7 33. Cg5+, Rg7

Prelungea rezistența, însă nu salva partida nici 33... D:g5 34. D:g5, T:h8 sau și mai simplu 34. T:a8, Db5+ 35. Re1!

34. T:a8, Negrul cedează.

După 34... D:a8 35. De7+ se pierde Calul.

(Note de marele maestru G. Levenfiș din „Buletinul Campionatului”).

14. APĂRAREA OLANDEZĂ

S. Flohr

A. COTOV

Runda XV-a, 11.XI.1949.

1. d4, e6 2. c4, f5 3. g3, Cf6 4. Ng2, Ne7 5. Cf3, d6.

Această variantă a Apărării Olandeze nu egalează jocul: Însă am vrut să provoc complicații; ori din această variantă se intră de obicei într'un joc foarte tăios.

6. 0-0, 0-0 7. Cc3, De8.

Manevra Damei (Dd8-e8-h5) a fost introdusă în practică de maestrul A. Ilin-Jenevski din Leningrad. În partidă, lupta se dă în jurul înaintării pionului e6-e5.

8. Dc2, Dh5 9. b3.

Pregătind cunoscuta manevră a lui Botvinnik — Na3 cu scopul de a împiedica e6-e5.

9...a5.

La 10. Na3 Negrul intenționa să continue cu 10...Ca6 și 11...Cb4.

10. Nb2, Ca6.

Greșit e 10...Cc6, după care Albul ar fi putut pregăti înaintarea d4-d5!

11. Tae1.

Maestrul E. Gheller și marele maestru S. Flohr.

La 11. e4 direct, putea să urmeze 11...e5.

11... c6.

O mutare necesară care pregătește e6-e5, și ia figurilor albe punctul d5.

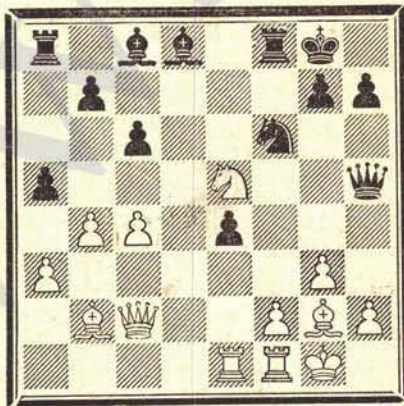
12. a3, Nd8.

O mutare foarte riscantă, căci Negrul va fi obligat să caute complicații legate de sacrificarea pionului. Probabil că ar fi preferabilă mutarea 12... Nd7.

13. e4, e5!

Negrul nu mai putea întârzia cu această înaintare.

14. d:e5, d:e5 15. C:e5, Cc5 16. b4. Cc:e4 17. C:e4, f:e4.

18. c5?

Cedează Negrului importantul punct strategic d5. Ce-i drept, Albul câștigă un pion, însă ocuparea poziției extreme de puternice dela d5 de către Nebulul negru, e o compensație mai mult decât suficientă, chiar și în cazul trecerii partidei în final. Trebuia jucat 18. f4, Nh3 cu șanse egale.

18... Ne6 19. N:e4, C:e4 20. T:e4. Nd5.

Desigur nu 20...Nf5 din cauza 21. Dc4+.

21. Te2, a:b4 22. a:b4, Nf6 23. f4, Ta2 24. Tef2.

Cu intenția să forțeze pe Negru la schimbul din e5, prin manevra g3-g4-g5, după care s'ar elibera coloana „f”, oferind Albului un contra-joc admirabil.

24... Tfa8 25. Dd3.

Se amenința, eventual, T8a3.

25... T8a4.

Neprecis jucat! Trebuia 25...Dh3 urmat de h7-h5-h4, în care caz atacul Negrului se desvolta fără greutate. După mutarea din text, lupta se înțește.

26. g4, Dh4 27. Df5, T4a8.

O retragere forțată, căci se amenința 28. Dc8+.

28. g5, Dh5! 29. h3.

Albul trebuia să se retragă cu Dama la d3, păstrând posibilități de rezistență. E de menționat că Flohr se afla într-o mare criză de timp.

29... h6!

Evitând o cursă frumoasă: 29... N:e5 30. f:e5, g6 31. Df8+!, T:f8 32. T:f8+, Rg7 33. e6+, T:b2 34. Tf7 mat.

30. Cd3.

Dacă 30. Rh2 atunci 30... h:g5 31. Tg1, Dh4! cu avantaj pentru Negru.

30... N:b2 31. C:b2.

Nu era mai bine nici 31. T:b2, T:b2 32. C:b2, De2.

31... T2a3!

O mutare decisivă; Albul nu mai are apărare contra amenințărilor de pe orizontala a treia.

32. Rh2, Te3 33. Tg1.

Chiar și după mutarea cea mai bună aici 33. Dg4, Negrul câștigă prin 33... D:g4 34. h:g4, T8a3.

33... Ne6 și Albul cedează neputând evita pierderea Damei.

(Note de marele maestru A. Cotov din „Buletinul Campionatului”).

15. INDIANA VECHE

A. Cotov

E. GHELLER

Runda XVI-a, 12.XI.1949.

1. d4, Cf5 2. c4, g6 3. Cc3, Ng7
4. g3, 0-0 5. Ng2, d6 6. Cf3, Cbd7
7. 0-0, e5 8. e4, e:d4.

Probabil mai precaut este aici 8...c6—
continuarea introdusă în practica tur-
neelor de D. Bronstein. Negrul ur-
mează în această variantă a Apărării
Indiene planul șablon al lui I. Bo-
leslavschi și D. Bronstein: e:d4, Cc5,
e6 și a5; însă, probabil, îl execută
prea riguros.

9. C:d4, Cc5 10. f3.

Nu numai pentru apărarea pionului
central, dar și pentru a asigura Ne-
bunului Damei o poziție bună la e3.
10... Cfd7.

Manevra Calului are drept scop de
a provoca mutarea b2-b3, după care
va trebui să urmeze atacul cu a7-
a5-a4.

11. Ne3, c6 12. Dd2, a5 13. Tad1,
Ce5.

Negrul, după cum se vede, încă nu
și-a dat seama de pericolul poziției
sale. Necesară era aici: 13... Cb6 14.
b3 (14. C:c6, b:c6 15. N:c5, C:c4), De7
fortificându-și pionul d6. Ce-i drept —
și în acest caz — după 15. Tfel pozi-
ția Albului ar fi preferabilă — con-
secința directă a felului naiv în care
Negrul tratează deschiderea.

14. b3, a4.

Acum Negrul are o partidă foarte
grea din cauza slăbiciunii pionului d6
(amenințarea Cde2 este greu de apă-
rat). Mutarea din text trebuia să ducă
la pierderea partidei, căci deși ea pa-
rează amenințarea evidentă (15. Cde2),
totuși ea nu apără altă amenințare
mai ascunsă.

15. Cde2.

Până aici Cotov a jucat perfect, dar
acuma, în loc de a obține un avantaj
suficient pentru câștig prin 15. f41,
Cg4 (sau 15... Ccd3 16. C:a4, C:a4
17. b:a4, Ce5 18. C:c6; sau 15... Ccd7
16. b4, Ca6 17. C:a4) 16. C:c6, D:a8
17. Cd4, a:b3 18. a:b3, N:d4 19. N:d4,
C:b3 20. Dd3. — Albul urmărește să
realizeze o „amenințare“, care nu mai
are nici o putere.

15... a:b3!

Sacrificând figura, Negrul distruge
flancul Damei adversarului, și obține
un joc ușor.

16. N:c5, C:c4 17. Dc1, b:a2.

Gheller alege o variantă, care dă
Negrului un joc ușor, în timp ce pen-
tru Alb va fi greu de găsit o soluție
sigură a problemei.

18. C:a2, Da5 19. D:c4, Ne6 20. Dc1,
d:c5 21. C:c3, b5!

Planul Negrului este limpede: înain-
tarea pionilor liberi cât se poate mai
departe. Albul poate să împiedice rea-
lizarea acestui plan numai într-un sin-
gur caz — dacă el va reuși să limi-
teze activitatea unuia din cei doi Ne-
buni ai Negrului. Cotov, deprimat din
cauza schimbării brusce a situației de
pe câmpul de luptă din partea a-
tacatoare el a fost silit să treacă la
o apărare grea, va ajunge la acest
plan just al jocului prea târziu —
când un pion al Negrului va atinge
orizontala a treia!

22. Cb1.

Trebuia 22. f4, Nb3 (la 22... b4 23.
f5, Nb3 24. f6) 23. Td6, b4 24. e5 și
Albul scapă în orice caz de pericolul
imediat. Dar e atât de greu să te des-
parți de figura în plus!...

22... b4 23. Cf4.

Tot în același stil sovăitor! Încă și
acum nu era târziu 23. f4, Nb3 24.
Td6 (sau 24. Cd2), e4 25. e5.

23... Nb3 24. Td6.

Acuma, Negrul împinge pionul „c“
până la orizontala a treia și Albul a-
junge într-o situație fără speranțe.
Ultima șansă consta în continuarea
24. Cd2, N:d1 25. T:d1 și pentru Ne-
gru nu mai e atât de ușor să înain-
teze pionii mai departe.

24... c4 25. T:c6, c3 26. Cd5.

Aici nici schimbarea unui Nebun
negru nu mai poate ușura situația Al-
bului.

26... N:d5 27. e:d5, D:d5 28. f4,
Dd4+ 29. Rh1, Ta2.

Cu o amenințare „liniștită“ 30...
T:g2.

30. Nf3, Tb2.

Pentru ca în cazul 31... b3 32. T:c3
(32. C:c3, Tc2) să aibe posibilitatea
de a continua cu 32... T:b1.

31. f5, Ne5.

Parând amenințarea posibilă f5-f6.

32. De1, Td8.

Se amenință 33... c2.

33. Ne4, Rg7!

O mutare subtilă. Albul se află a-
proape în zugzwang. Singura mutare
care nu ducea la catastrofa era 34. Tg1
(în niciun caz 34. Tf3, D:e4!), la
care Negrul putea să răspundă 34...
Df2 35. D:f2, Tf2 36. f:g6, h:g6 și nu
mai există apărare satisfăcătoare con-
tra mutării 37... f5

34. f6+, Rg8.

Acuma, partida se decide repede
prin înaintarea pionului h7, deoarece
câmpul g6 este bine apărat.

35. Ta6, h5 36. Ta5, h4 37. N:g6,
T:h2+ 38. R:h2, N:g3+ 39. D:g3,
h:g3+ 40. Rh3, f:g6 și Albul cedează.

E. Gheller a jucat această partidă
cu multă energie și inventivitate.

(Note de campionul lumii, marele
maestru M. Botvinnic din „Buletinul
Campionatului“).

Nr. de ordine	PARTICIPANȚII		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	Puncle	Clasi- ficație
1	SMISLOV	Moscova	♦	1	½	½	0	½	½	½	1	1	1	½	1	½	½	1	1	0	1	1	13	1-2
2	BRONSTEIN	Moscova	0	♦	½	½	½	½	½	1	½	1	½	1	½	1	1	½	1	1	½	1	13	
3	Gheller	Odesa	½	½	♦	½	1	1	1	0	½	0	1	0	0	½	1	1	1	1	1	1	12½	3-4
4	Taimanov	Leningrad	½	½	½	♦	0	½	½	1	1	½	½	1	½	1	1	½	½	½	1	1	12½	
5	Furman	Leningrad	1	½	0	1	♦	1	0	1	½	½	½	½	1	0	0	1	0	1	1	1	11½	5-7
6	Boleslavschi	Sverdlovsc	½	½	0	½	0	♦	½	½	1	1	½	½	½	1	1	½	1	½	1	½	11½	
7	Cotov	Moscova	½	½	0	½	1	½	♦	½	0	½	1	0	½	0	1	1	1	1	1	1	11½	8
8	Keres	Moscova	½	0	1	0	0	½	½	♦	½	½	½	1	1	1	½	1	1	1	0	½	11	
9	Aronin	Moscova	0	½	½	0	½	0	1	½	♦	½	½	½	½	1	1	½	½	1	½	½	10	9-10
10	Holmov	Vilna	0	0	1	½	½	0	½	½	½	♦	½	0	1	½	1	½	½	1	1	½	10	
11	Flohr	Moscova	0	½	0	½	½	½	0	½	½	½	♦	½	1	½	½	1	½	1	0	½	9	11
12	Sokolschi	Lvov	½	0	1	0	½	½	1	0	½	1	½	♦	½	½	0	½	½	0	½	½	8½	
13	Lilienthal	Moscova	0	½	1	½	0	½	½	0	½	0	0	½	♦	½	1	0	1	½	½	½	8	13-15
14	Mikenas	Vilna	½	0	½	0	1	0	1	0	0	½	½	½	½	♦	0	0	1	½	½	1	8	
15	Copilov	Leningrad	½	0	0	0	1	0	0	½	0	0	½	1	0	1	♦	½	1	½	½	1	8	16
16	Petrosian	Erevan	0	½	0	½	0	½	0	0	½	½	0	½	1	1	½	♦	0	1	1	0	7½	
17	Ragozin	Moscova	0	0	0	½	1	0	0	0	½	½	½	½	0	0	0	1	♦	½	½	1	6½	17
18	Leventiș	Leningrad	1	0	0	½	0	½	0	0	0	0	0	1	½	½	½	0	½	0	♦	1	0	
19	Liublinski	Moscova	0	½	0	0	0	0	0	1	½	0	1	½	½	½	½	0	½	0	♦	½	6	18-20
20	Goldberg	Moscova	0	0	0	0	0	½	0	½	½	½	½	½	½	0	0	1	0	1	½	♦	6	

AL XVII-LEA CAMPIONAT U. R. S. S.

Considerațiuni asupra deschiderilor

de marele maestru V. SMISLOV și maestrul VL. ALATORȚEV

În al XVII-lea campionat U.R.S.S. s'au jucat 190 de partide. Aceasta constituie o contribuție extrem de prețioasă la îmbogățirea tezaurului artei șahiste. Multe partide sunt foarte interesante din punct de vedere teoretic.

În articolul de față nu ne propunem să facem o analiză cuprinzătoare a tuturor deschiderilor jucate, ci ne limităm numai la lămurirea celor mai interesante probleme de deschidere, arătate în partide.

PARTIDA SPANIOLĂ

În partida GHELLER-HOLMOV (runda a XIX-a) Negrul a jucat o mutare veche 3... Cd4. Acest răspuns nu se bucură de o reputație solidă, însă în ultimii ani a început să se joace tot mai des în practica turneelor. Una din cauze, după cum ni se pare, este faptul că, în variantele bine studiate ale Partidei Spaniole, Albul își păstrează o inițiativă de durată. De aceea, gândul măștrilor moderni se întoarce deseori la continuările semi-uite, care duc la complicarea luptei.

Până la mutarea a 10-a a Negrului, partida s'a desfășurat după cum urmează: 1. e4, e5 2. Cf3 Cc6 3. Nb5, Cd4 4. C:d4, e:d4 5. 0-0, c6 6. Nc4, Cf6 7. De2, d6 8. e5, d:e5 9. D:e5+, Ne7 10. Tel.

La aceeași poziție s'a ajuns și în partida Smislov-Alatorțev din campionatul Moscovei pe anul 1946. Maestrul Alatorțev a răspuns 10... Rf8 și după 11. c3, c5 12. c:d4, Nd6 13. De2, c:d4 14. b3, Albul a schimbat Nebunii de negru prin manevra Na3 și a obținut un avantaj pozițional. De atunci această variantă a fost considerată în avantajul Albului.

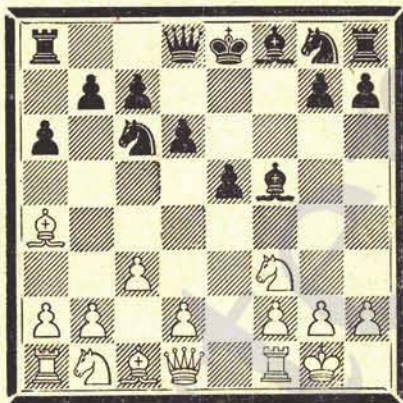
La această părere a aderat și maestrul A. Socolschi în cartea sa „Deschiderea de șah contemporană”.

Totuși, Holmov a arătat un interesant plan de apărare, propus de maestrul G. Lisițin din Leningrad, jucând 10... b5! 11. Nb3 (altfel 11... Ne6), a5 12. a4, Ta7!

Negrul și-a pregătit rocada, întrecând pe Alb în dezvoltare.

Merită să fie amintite partidele BOLESLAVSCHI-RAGOZIN și ARONIN-COPILOV în care s'a jucat următoarea variantă, mult încercată

în ultimii ani, a Partidei Spaniole: 1. e4, e5 2. Cf3, Cc6 3. Nb5, a6 4. Na4, d6 5. c3, f5 6. e:f5, N:f5. În ambele partide, Albul a urmat sistemul adoptat de Panov contra lui Levenfiș, în al XVI-lea campionat al URSS: 7. 0-0.

Această partidă s'a continuat astfel: 7... Ne7 8. d4, e4 9. d5!, e:f3 10. d:c6, b5 11. Nb3, f:g2 12. Tel, cu o poziție de atac pentru Alb.

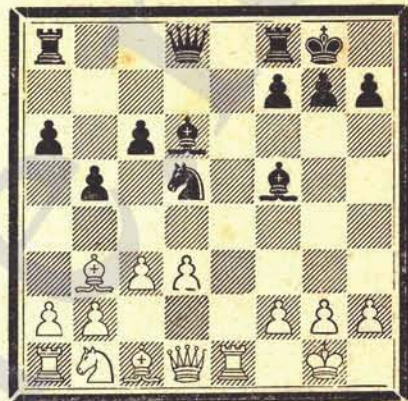
Ragozin a încercat să întărească apărarea prin 7... Nd3 8. Tel, Ne7. Însă după 9. Te3, e4 10. Cel, N:b1 11. T:b1, Cf6 12. d3, d5 13. Th3 sau 13. Nb3, cum a jucat Aronin contra lui Copilov, Albul a obținut avantaj multumită perechii de Nebuni și în deosebi poziției tari a Nebunului de alb.

În această variantă mutarea 7. 0-0! este socotită acum ultimul cuvânt al teoriei, și partidele celui de al XVII-lea campionat au confirmat bunele ei posibilități de atac pentru Alb.

Tăiosul atac al lui Marshall a fost întrebuințat în partida Smislov-Socolschi: 1. e4, e5 2. Cf3, Cc6 3. Nb5, a6 4. Na4, Cf6 5. 0-0, Ne7 6. Tel, b5 7. Nb3, 0-0 8. c3, d5 9. e:d5, C:d5 10. C:e5, C:e5 11. T:e5, c6 12. d3.

Albul a încercat această modestă mutare intenționând după 12... Nd6 13. Tel, Dh4 14. g3, Dh3 15. Te4, să respingă presiunea figurilor negre, deoarece nu merge atacul cu mutarea 15... g5 16. N:g5, Df5, atac care e posibil totuși în cazul mutării 12. d4.

Negrul a găsit însă metoda corectă a jocului, continuând: 12... Nd6 13. Tel, Nf5!

În poziția rezultată nu este ușor pentru Alb să-și dezvolte aripa Damei. La 14. Df3, poate să urmeze 14... Te8 15. T:e8+, D:e8 cu inițiativă periculoasă din partea Negrului. Albul a găsit scăparea cea mai bună din această situație, alegându-și următoarea cale: 14. N:d5, c:e5 15. Cd2! înăpoiind pionul câștigat, Albul își termină dezvoltarea. După 15... N:d3 16. Cf1, Ng6 17. Ne3, perechea de Nebuni negri compensează slăbiciunea pionului d5.

Trebuie să recunoaștem că mutarea 12. d3 nu este suficientă pentru obținerea vreunui avantaj pentru Alb. Mutarea 12. d4 are mai multă perspectivă.

Nu putem trece cu vederea nici partida ARONIN-RAGOZIN, în care Negrul, în varianta deschisă a Partidei Spaniole, — după mutările: 1. e4, e5 2. Cf3, Cc6 3. Nb5 a6 4. Na4, Cf6 5. 0-0, C:e4 6. d4, b5 7. Nb3, d5 8. d:e5, Ne6 9. De2, Ne7 10. Td1, 0-0 11. e4, b:c4 12. N:c4, — a sacrificat Dama prin continuarea problematică 12... d:c4! 13. T:d8, Ta:d8.

Pentru Damă, Negrul a obținut un Turn, un Nebun și un pion, adică o egalitate aproximativă de material. Nu este lucru ușor de a juca în astfel de poziții nici pentru Alb, nici pentru Negru. Ragozin a avut nu odată în practica sa ocazii de a lupta cu astfel de raporturi materiale și în partida de față după 14. Cc3, C:c3 15. b:c3 Td5 16. Ne3, C:e5 Negrul a obținut contra-șanse. Cu toate acestea, partida s'a terminat remiză.

Se pare că mutarea 14. Cc3 nu este suficientă pentru căpătarea inițiativei. Merită atenție manevra 14. Nd2, Cc5 15. Ng5!, urmărind schimbul Nebunilor de negru.

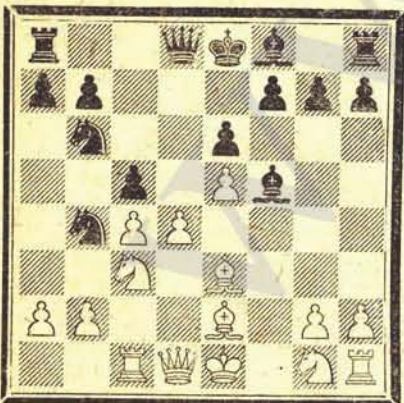
Un joc interesant a rezultat și în partida KERES-LEVENFIȘ (runda a IX-a), când Keres a preferat continuarea veche 9. c3, în locul mutării de atac 9. De2.

După mutările: 1. e4, e5 2. Cf3, Ce6 3. Nb5, a6 4. Na4, Cf6 5. 0-0, Ce4 6. d4, b5 7. Nb3, d5 8. d:e5. Ne6 9. c3, Ne7 10. a4 (continuare recomandată de Alehin), b4 11. Cd4— (Albul sacrifică un pion; această mutare a fost jucată pentru prima dată de Alehin într-o partidă din matchul cu Euwe în anul 1935), Ce5 12. f4, Ng4 (în partida citată Euwe a continuat 12... Ce4 13. f5, Ne8 14. Del, Nb7 cu avantaj pentru Negru. Inșă, cum a arătat în analizele sale campionul Moscovei N. Riumin, Albul poate juca 13. De2! cu un joc mai bun Mutarea lui Levenfiș 12... Ng4, cum demonstrează partida de față, duce deasemenea la complicații avantajoase pentru Alb)... a urmat 13. De2, c5 14. f:e5, c:d4 15. c:d4, Te8 16. Dd3, 0-0 17. Cd2, Cg5 18. Tf2, Te6 19. Cf1, Nh5 (mai tare este 19... Ne6) 20. Cg3, Ng6 21. Cf5, Rh8 22. Ne3, Ce6 23. Dd2, cu avantaj evident pentru Alb. Negrul a răspuns 23... Ng5, însă această a dus la pierderea unui pion.

În varianța clasică a Partidei Spaniole, analizată de marele șahist rus M. I. Cigorin, merită atenție apărarea întrebunțată de FURMAN în partida sa cu BOLESLOVSKI (runda a XIX-a): 1. e4, e5 2. Cf3, Ce6 3. Nb5, a6 4. Na4, Cf6 5. 0-0, Ne7 6. Te1, b5 7. Nb3, d6 8. c3, 0-0 9. h3, Ca5. 10. Ne2, c5 11. d4, Dc7 12. Cbd2, g6 13. Cf1, Rg1 14. Ce3, Te8 15. d:e5 etc.

APĂRAREA ALEHIN

În partida BRONȘTEIN-MIKENAS (runda a XI-a) s'a jucat Apărarea Alehin. Maestrul Mikenas întrebunțează de mai mulți ani această apărare, pe care a analizat-o în mod amănunțit și a încercat-o în practică. De aceea această partidă reprezintă un interes cu atât mai mare 1. e4, Cf6 2. e5, Cd5 3. d4, d6 4. e4, Cb6 5. f4, d:e5 6. f:e5, Ce6 7. Ne3, Nf5 8. Ce3, e6 9. Ne2, Cb4 10. Te1, c5.

Bronștein a continuat: 11. Cf3, c:d4 12. C:d4, Ce6 13. Cf5, D:d1+ 14. T:d1, e:f5 15. 0-0, Ne7 16. T:f5, g6 17. Tf4, Ce5 18. Te4, f6 19. c5! și Albul a obținut nu numai perechea de Nebuni, dar și inițiativa.

APĂRAREA CARO-KANN

În Apărarea Caro-Kann, după mutările 1. e4, c6 2. Ce3, d5 3. Cf3, s'a întrebunțat deseori continuarea 3... Cf6 4. e5. Ce4. În această poziție, mutarea maestrului Savițchi 5. Ce2 pune Negrului probleme grele.

În partidele contra lui ARONIN și contra lui SOKOLSKI, FLOHR a încercat un răspuns modest 5... e6 cu următoarea dezvoltare a partidei 6. d3, Ce5 7. d4, Ccd7 8. Cf4, c5 9. c3, c:d4 10. c:d4, Nb4+ 11. Nd2, Da5 12. a3, N:d2+ 13. D:d2, D:d2+ 14. R:d2, Cb6 și în ambele întâlniri și-a apărât poziția, ale cărei șanse de final sunt evident mai avantajoase pentru Alb.

O luptă interesantă s'a dat între SOKOLSKI și HOLMOV. După 1. e4, c6 2. Ce3, d5 3. Cf3, Cf6 4. e5, Ce4 5. Ce2, Negrul a răspuns 5... Db6. Apoi a urmat: 6. d4, c5 7. d:c5, D:c5 8. Ce4, Ce6 9. Ne2, Ng4 10. 0-0, C:d4 11. C:d4, N:e2 12. Ce2, e6 13. Ne3, Dc7 14. e4 (un sacrificiu târziu de pion, bazat pe dezvoltarea întârziată a Negrului). D:c4 15. Te1 și Albul a obținut atac.

GAMBITUL DAMEI

Partida LILIENTHAL-BRONȘTEIN, importantă pentru teoria Gambitului Damei, a pus din nou în discuție problema valabilității sacrificiului de pion în varianța 1. d4, d5 2. e4, e6 3. Ce3, c6 4. e4!?

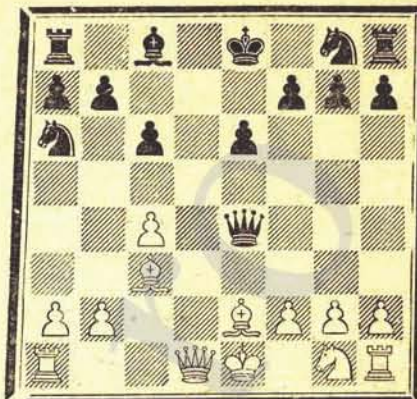
Precum se știe, în al XVI-lea campionat U.R.S.S., întâlnirea Bronștein-Cotov a demonstrat că, Albul este gata să meargă spre complicații, legate de sacrificarea pionului. Cu toate acestea, Cotov, care a studiat și el acest atac, a ocolit căile riscante.

În matchul Moscova-Budapesta, s'au jucat partidele Flohr-Szily și Bronștein-Szily, care până la mutarea a 9-a a Negrului au decurs la fel cu prezenta întâlnire Lilienthal-Bronștein 4... d:e4 5. Ce4, Nb4+ 6. Nd2, D:d4 7. N:b4, D:e4+ 8. Ne2, Ca6 9. Ne3

(vezi diagrama în col. III-a)

Cu atât mai interesant este de a urmări cum s'a apărât Bronștein, care a jucat cu Negru această varianță tăioasă.

În poziția din diagrama, în mod obișnuit Negrul joacă 9... f6. Inșă Bronștein a preferat mutarea de dezvoltare 9... Ce7. Acuma, la 10. Ng7, este posibilă continuarea 10... D:g2

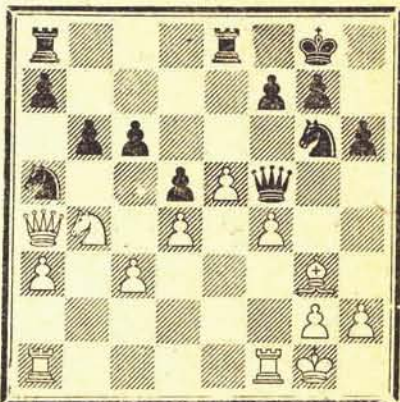

11. N:h8, D:h1 12. Rf1, e5! amenințând 13... Nh3+. Deaceia Lilienthal a ales o cale mai liniștită. 10. Dd2. A urmat: 10... 0-0 11. Cf3, Cg6 12. 0-0 Df4 13. De2, e5 etc. și Negrul și-a păstrat pionul, având o poziție destul de solidă.

APĂRAREA NIMZOVICI

Original a jucat Negrul deschiderea în partida GHELLER-SMASLOV. În tăioasa varianță, cu mutarea 4. a3 Negrul a ales un plan rectiliniu de atac asupra pionului e4. Acest plan pare a fi riscant, totuși, în partida de față, Negrul a obținut un joc bun pe câmpuri alb. Evident că acest sistem necesită un studiu amănunțit pentru stabilirea concluziei definitive cu privire la valoarea ideii propuse.

1. d4, Cf6 2. e4, e6 3. Ce3, Nb4 4. a3, N:c3+ 5. b:c3, Ce6 6. f3, b6 7. e4, Na6 8. Ng5, h6 9. Nh4, Ca5 10. Da4, De8 11. Ch3, Ch7 12. Nd3, 0-0 13. e5, Te8 14. 0-0 (preferabil este imediat 14. Cf4!) Cf8 15. Cf4 (era de avut în vedere 15. f4!, e5! 16. Tacl etc. Continuarea din partidă duce la un joc mai slab pentru Alb), d5 16. e:d5, Nd3 17. C:d3, e:d5 18. f4, Cg6 19. Ng3, Df5! 20. Cb4, c6!

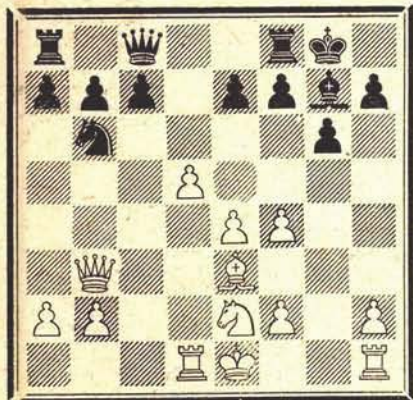

Avantajul Negrului este evident. Totuși, trebuie ținut seama că Negrul n'are pentru ce să se grăbească, cu înaintarea h6—h5—h4. La 21. Tacl (cum s'a jucat în partidă) se poate

răspunde foarte bine 21... Tac8! 22. De2, Ce7 23. Dd1, Cc4— pregătind c6—c5!

APĂRAREA GRÜNFELD

Interesantă este varianta din partida LEVENFIȘ—SMASLOV: 1. d4, Cf6 2. c4, g6 3. Cc3, d5 4. Cf3, Ng7 5. Db3, d:c4 6. D:c4, 0—0 7. e4, Ng4 8. Ne3, Cfd7, 9. Td1, Cb6 10. Db3, Ce6 11. d5, Ce5 12. Ne2, C:f3+ 13. g:f3, Nh5 14. f4, N:e2 15. C:e2, De8

Acest sistem de apărare a fost încercat la turneul din Stockholm (1948). În partida Lillenthal-Bronstein a urmat: 15... Dd7 16. h4, c6 17. h5, c:d5 18. h:g6, g6 19. Nd4!, cu o poziție foarte promițătoare pentru Alb.

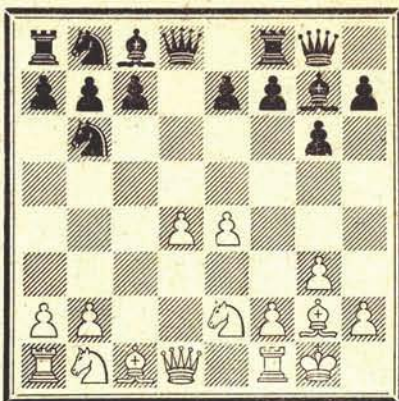
După părerea lui Levenfiș, mutarea 15... De8 este „ultimul cuvânt al tehnicii”, însă și ea are anumite neajunsuri.

Mai departe, lupta s'a desfășurat după cum urmează: 16. Te1, c6 17. f5! (la această mutare Levenfiș scrie: „O continuare corectă de atac. Mult mai slab este h2—h4—h5”), Cd7 (dacă 17... g:f5 atunci 18. Tg1, Rh8 19. Nd4, N:d4 20. C:d4, Tg8 21. Re2, f:e4 22. d:c6 b:c6 23. D:f7) 18. Tg1, Rh8 19. f:g6, h:g6 20. Nd4!, Cf6 21. Te3! (acum Negrul este silit să accepte sacrificiul de pion, deoarece se amenință 22. Th3+, Rg8 23. d:c6, b:c6 24. T:g6 etc.), C:e4 22. T:g6! și atacul Albului a devenit irezistibil.

Din studierea acestei partide, reiese că mutarea 13... Nh5 duce la un joc greu pentru Negru.

Probabil că mai puțin periculos este mutarea 10... e5, cum s'a jucat în partida Keres-Smislov (campionatul lumii 1948) și apoi în partida Bondarevski-Flohr (Stockholm, 1948), în care Negrul a obținut un joc egal.

În partida FLOHR-LILIENTHAL, Albul a fianchettat Nebunul la g2. După mutările: 1. d4, Cf6 2. c4, g6 3. g3, d5 4. Ng2, Ng7 5. c:d5, C:d5 6. e4, Cb6 7. Ce2, 0—0 8. 0—0, a răzultat poziția din diagramă:

În această poziție, o continuare solidă pentru Negru este 8... e5 9. d5, c6 subminând pionii centrali ai Albului. Lilienthal realizează aceeași idee jucând 8... Ce6 9. d5, Cb8 10. Cbc3, c6. Însă pierderea timpului, legată de manevra Calului negru, a permis lui Flohr de a obține avantaj prin 11. Db3, c:d5 12. e:d5, C8d7 13. a4!, Ce5 14. a5, Cbd7 15. Ne3, Cf6 16. Tfd1 și pionul alb dela d5 stingherește jocul Negrului.

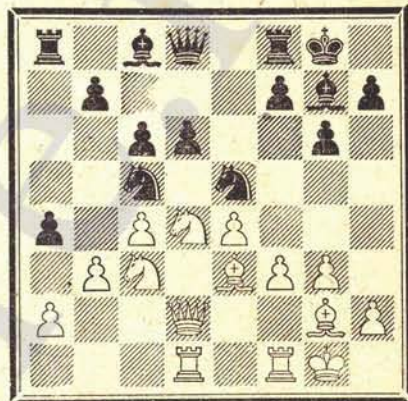
Cu mai multă inițiativă a jucat Negrul deschiderea în partida GHELLER-BOESLAVSCHI: 1. d4, Cf6 2. c4, g6 3. g3, Ng7 4. Ng2, d5 5. c:d5, C:d5 6. e4, Cb6 7. Ce2, Ng4 8. d5, c6 9. 0—0, 0—0 10. Ce3, c:d5 11. e:d5 Ca6 12. h3, Nd7.

Negrul a terminat dezvoltarea figurilor sale și-a câștigat o poziție mult mai bună, decât în partida Flohr-Lilienthal.

Gheller a continuat 13. Ng5, la care Negrul a putut răspunde 13... Cc4 cu un joc mai bun.

INDIANA VECHE

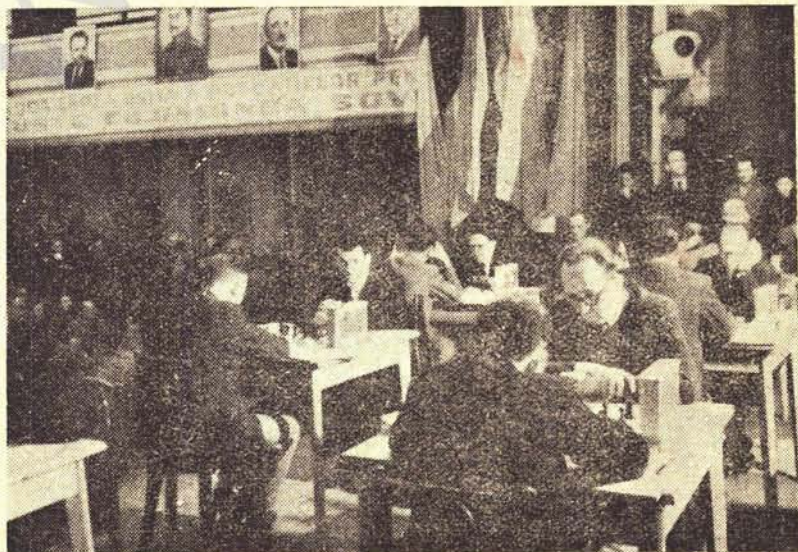
Interesantă a fost lupta desfășurată în partida COTOV-GHELLER (runda a XVI-a): 1. d4, Cf6 2. c4, g6 3. Ce3, Ng7 4. g3, 0—0 5. Ng2, d6 6. Cf3, Cbd7 7. 0—0, e5 8. e4, e:d4 9. C:d4, Ce5 10. f3 (mulți preferă 10. h3, pregătind înaintarea f2—f4. În acest caz posibilitatea de manevrare a figurilor negre în centru ar fi mai limitată), Cfd7 11. Ne3, c6 12. Dd2, a5 13. Td1, Ce5 14. b3, a4.

În această poziție, Albul a jucat 15. Cde2?

Cum a arătat campionul lumii, M. M. Botvinnic, Albul trebuia să continue 15. f4!, Cg4 (sau 15... Ced3 16. C:a4, C:a4 17. b:a4, Ce5 18. Ceb, sau 15... Ced7 16. b4, Ca6 17. C:a4) 16. C:c6, De8 17. Cd4, a:b3 18. a:b3, Nd4 19. N:d4, C:b3 20. Dd3, și avantajul câștigat de Alb este suficient pentru victorie.

Primul turneu internațional din R. P. R.

Un aspect al sălii Teatrului Național-Studio în ziua primei runde

Știri din Uniunea Sovietică

❖ La 31 Octombrie, șahiștii sovietici vor sărbători a o suta aniversare a nașterii lui **MIHAIL IVANOVICI CIGORIN**, fondatorul școlii de șah ruse. În memoria acestui mare șahist, se vor organiza numeroase turnee.

❖ În U.R.S.S., cărțile de șah cunosc niște tiraje nemaiîntâlnite în țările capitaliste. Iată câteva date despre ultimele lucrări apărute:

- a) Manualul pentru juniori: 30.000 exemplare
- b) A doua ediție a manualului popular al lui I. Maizelis și M. Iudovici: 75.000;
- c) Cartea primului turneu al colhoznicilor, redactată de M. Polevoi: 25.000.

❖ În urma hotărârii **Comitetului pentru Cultură Fizică și Sport** de pe lângă **Consiliul de miniștri al U.R.S.S.**, șahiștele **Rudenco, Rubțova, Bicova și Belova** au primit titlul de **maestru**.

❖ De curând a apărut la Leningrad, „**PARTIDE ALESE**”, noua carte a lui M. Botvinnic, campionul lumii. Ea cuprinde cele 100 de partide pe care marele maestru le-a jucat între anii 1926—1946, câteva articole cum sunt: **Școala de șah sovietică, Definiția combinației în șah**, etc. Deasemenea, mai cuprinde și 6 studii și un tablou al rezultatelor înregistrate de Botvinnic din care se poate vedea că din cele 22 turnee la care a luat parte, el a câștigat 18!

❖ La 5 Aprilie va începe la Chiev turneul pentru campionatul colhoznicilor sovietici. Iau parte 20 jucători dintre cari 4 din R.S.F.S.R., 2 din Ucraina și câte unul din celelalte republici sovietice.

La organizarea campionatului, își dau concursul marii maștri (Smislov, Cotov, etc.) în frunte cu marele maestru M. Botvinnic.

❖ Marele maestru **Salo Flohr** a făcut un turneu de simultane și conferințe în Siberia, obținând un frumos succes. Dintr-un total de 760 de partide jucate, el nu a pierdut decât 7 și a remisat 46!

❖ Secția de Șah numără peste 500.000 de jucători legitimați, dintre care 3.600 de categoria I-a, 47 candidați maștri, 9 maștri și 9 mari maștri, în frunte cu M. Botvinnic, campionul lumii.

❖ Dincolo de cercul polar, jocul de șah e foarte răspândit, cum e cazul cu republica autonomă Comi. Campionatul pe 1949 care s'a disputat în orașul Siktivkar, capitala republicii, a fost câștigat de Sakhov, un jucător tânăr.

În fiecare an se joacă un match prin radio între echipele reprezentative ale orașelor Vocruti și Novils. Astfel, în 1946 și 1947, a învins Vocruti, iar în 1948, cele două orașe au terminat la egalitate.

❖ Asociația sportivă „**Boșevic**” a organizat un mare campionat de șah, precedat de mai multe concursuri de selecționare, la care au luat parte în total 26.800 șahiști.

Finala, jucată la Odessa, s'a bucurat de participarea a câtorva vârfuri șahiște, fiind câștigată de marele maestru **Boleslavski** cu 13 puncte (din 17 partide), urmat de **Macogonov** și **Panov** 12, **Chever** și **Veltmander** 11½, **Iudovici** și **Barașcov**, 11, etc.

❖ La turneul telegrafic inter-orașe, au luat parte numeroase echipe din Sverdlovsc, Vadiyostoc, Stalingrad, Molotov, Chirov, Arhangles, Grozni, etc. În prima grupă (cea mai tare), a ieșit învingătoare echipa orașului Ivanov, unul din marile centre textile ale Uniunii.

❖ Ziarul „**Vecernea Moscova**” a organizat un interesant concurs de șah-fușger, precedat de turnee eliminatorii, cu participarea a 3000 de șahiști.

În finală au jucat și marii maștri **Smislov, Cotov, Bronstein și Flohr**, precum și campionul Moscovei, tânărul maestru **Averbach**.

Pe primele locuri s'au clasat: **Smislov** 13½ puncte (din 17 partide) **Flohr** 13, **Averbach** 12 și **Bronstein** 11½.

Campionatul feminin R. P. R. pe anul 1949

Ipsă în calea făuririi sportului de masă — după cum arată și „**Hotărârea Biroului Politic al C.C. al P.M.R.**”, este absența elementului feminin. Pentru îndreptarea acestei situații în sectorul șahist, **Comisia Centrală de Șah** — urmând linia trasată de „**Hotărâre**”, care trece șahul printre sporturile de bază, — a organizat diferite concursuri care au reușit să antreneze și elementul feminin. Astfel, au fost campionatele inter-cercuri districtuale, **Cupa R.P.R.**, **Campionatul Popular de șah pentru băieți și fete**, **Campionatul de juniori și junioare**, **Campionatul feminin al Capitalei și Campionatul feminin al R.P.R.**

În finala acestui prim campionat feminin al R.P.R., care s'a desfășurat la „**Clubul Central**” din București, între 15 și 26 Septembrie 1949, au par-

ticipat 15 jucătoare, socotite a fi cele mai bune din țară.

Titlul de primă campioană a RPR, a fost câștigat de **LIDIA HABERMANN**, care s'a dovedit o jucătoare cu multe posibilități. Ea a realizat 12 p. din 14 posibile. Urmează în ordine: 2—3. **Iolanda Szathmary și Margareta Andreescu** 11 p.; 4—5. **Maria Albuș și Viorica Pătrușescu** 9 p. 6. **Frieda Weinstein** 8 jumătate p.; 7. **Clara Hodoș** 8 p.; 8. **Suzana Ban** 7 p.; 9. **Elisabeta Stoia** 6 jumătate p.; 10. **Eugenia Câmpianu** 6 p.; 11. **Maria Grubea** 5 jumătate p.; 12. **Gabriela Triță** 3 jumătate p.; 13. **Ecaterina Antal** 3 p.; 14—15. **Elena Ududec și Elena Cristea** 2 jumătate p.

Conform regulamentului de calificare, jucătoarele **Lidia Habermann, Iolanda Szathmary și Margareta Andreescu**, îndeplinind norma prevăzută, au

obținut categoria a II-a; **Viorica Pătrușescu, Frieda Weinstein, Clara Hodoș, Suzana Ban, Elisabeta Stoia, Eugenia Câmpianu și Maria Grubea**, categoria III-a; iar **Gabriela Triță, Ecaterina Antal, Elena Ududec și Elena Cristea** n'au dobândit decât categoria a IV-a.

În general, nivelul tehnic al concursului a fost scăzut. O oarecare scuză a acestui fapt o găsim în aceea că s'au jucat câte două runde pe zi, ceea ce a fost destul de obositor pentru niște jucătoare neexperimentate.

Cu toate acestea, primul campionat feminin R.P.R. a însemnat un nou succes în răspândirea șahului printre femei. El a demonstrat că tinerele noastre șahiște au multe posibilități și că în rândurile lor sunt numeroase talente, care doresc să-și desăvârșească jocul și cărora trebuie să le creștem cât mai multe posibilități de manifestare.

Cum se începe o partidă de șah?

Jucătorilor mai puțin experimentați, — adică acelor care cunosc regulile jocului de șah și au o oarecare practică, dar n-au ajuns să adâncească teoria, — li se pune o problemă grea: cum se începe o partidă de șah?

La această întrebare, caută să răspundă acest articol, care popularizează principiile generale ale șahului și face cunoscute câteva reguli simple.

Orice jucător care are la activul său câteva zeci de partide, începe să-și dea seama de însemnătatea celor trei elemente fundamentale ale șahului: spațiul, timpul și figurile. Nu ne vom opri prea mult asupra acestor noțiuni de bază, deoarece ele sunt în general cunoscute de către cititorii noștri.

Pe scurt, prin SPAȚIU se înțelege tabla de șah cu cele 64 de căsuțe ale ei. Aceste căsuțe sunt de valoare inegală, cele centrale fiind în general mai valoroase decât cele marginale. Regula aceasta nu exclude desigur numeroase excepții, determinate în cursul partidei de poziția figurilor și mai ales a pionilor.

Prin TIMP se înțelege succesiunea regulată a mutărilor albe și negre, care determină desfășurarea partidei. Importanța acestui element al șahului este foarte mare, deoarece fiecare mutare constituind deplasarea pe tablă a unei figuri, între cele două tabere se desfășoară continuu o întrecere (mai accentuată la începutul partidei), pentru ocuparea câmpurilor celor mai bune, în raport cu caracteristicile strategice ale poziției.

FIGURILE sunt forțele de care dispun cei doi adversari și care la începutul partidei sunt egale. Datorită faptului că figurile mută în chip diferit, ele sunt de valori inegale. Începătorul observă dela primele partide că Dama este figura cea mai valoroasă, apoi urmează Turnul, Nebunul, Calul și în sfârșit pionul. Noțiunile despre valoarea figurilor se dezvoltă cu timpul, ajungând la comparații din ce în ce mai complicate, ca de exemplu: Un Turn este egal cu un Nebun plus 2 pion; Dama este egală cu un Turn plus Cal plus un pion; Un Turn și doi Nebuni egalează sau chiar întrec două Turnuri și un Cal, etc.

Din combinarea felurită a acestor trei elemente — spațiul, timpul și figurile — din echilibrul dintre ele în comparație cu situația adversarului, rezultă înclinarea balanței de forțe spre una dintre părți, în timpul partidei. Este evident că, începând chiar dela primele mutări, acest echilibru trebuie respectat. De aci decurge o serie de reguli referitoare la jocul în deschidere, pe care vom încerca să le lămurim în cele ce urmează.

DESPRE CENTRU

Câmpurile (căsuțele) centrale având o importanță mai mare decât celelalte,

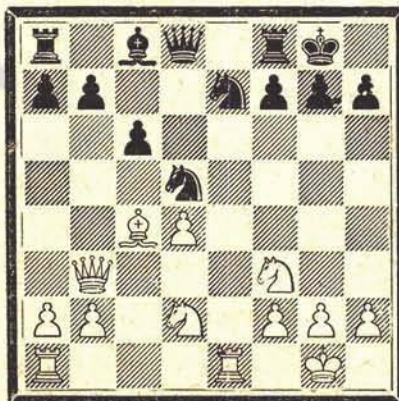
este firesc ca primele mutări să fie folosite de ambele părți pentru ocuparea (sau cel puțin controlarea) lor cu ajutorul pionilor sau a figurilor. Această regulă este recunoscută de către toți teoreticienii șahului, deși asupra felului cum trebuie dusă lupta pentru centru există deosebiri sensibile de păreri.

Concepția clasică asupra dezvoltării figurilor și pionilor în deschidere, în raport cu lupta pentru centru, concepție apărută și popularizată la începutul acestui secol de către faimosul dr. Tarrasch, — recomandă ocuparea cât mai rapidă a punctelor centrale cu unul sau doi pion, după care figurile trebuie dezvoltate deasemenea numai pe câmpuri cât mai apropiate de centru, de preferință Căii înaintea Nebunilor. Orice pierdere de timp era aspru condamnată.

Mutarea de două ori cu același pion la începutul jocului era socotită drept o greșeală foarte gravă.

Un exemplu clasic de dezvoltare în stilul lui Tarrasch, îl constituie începutul partidelor sale cu Capablanca și Schlechter (turneul dela San Sebastian 1911):

1. e4, e5 2. Cf3, Cc6 3. Nc4, Nc5 4. c3, Cf6 5. d4, exd4 6. c:d4, Nb4+ 7. Nd2 (Aci 7. Cc3 duce la varianta Möller) 7 ... Nd2: + 8. Cbd2:, d5 (Când negrul reușește să ajungă la această mutare eliberatoare în jocuri deschise, fără ca albul să obțină ceva decisiv, în general el ajunge să egaleze partida) 9 ed, Cd5: 10. Db3, Cce7 11. 0-0, 0-0 12. Tfel. c6 (vezi diagrama).

Să examinăm rezultatul deschiderii. Albul și-a dezvoltat armonice toate

piesele în raport cu centrul, fără să piardă vreun tempo, păstrându-și astfel avantajul primei mutări (inițiativa). Negrul este în urmă cu doi timpi (mutările pe care trebuie să le efectueze Dama și Nebunul din c8 pentru a realiza legătura între Turnuri), dar în schimb are un mic avantaj strategic datorită faptului că poziția sa de pion este mai bună decât a Albului. Din poziția din diagramă — considerată clasică — au continuat multe partide, lupta strategică dându-se între avantajul dinamic al Albului și cel pozițional al Negrului.

Desigur Tarrasch avea dreptate în majoritatea afirmațiilor sale, care de altfel au rămas valabile și astăzi. Concepția sa despre lupta pentru centru a suferit însă unele modificări importante, în epoca de după primul război mondial, datorită în cea mai mare parte marilor maeștri Nimzovici și Reti, care au aruncat o nouă lumină în acest domeniu.

Deosebirea fundamentală între concepția clasică asupra luptei pentru centru și noile idei ale lui Nimzovici și Reti, constă în faptul că aceștia din urmă au afirmat că nu este neapărat necesară ocuparea imediată a centrului cu pionii și figuri, ci mult mai important este controlul câmpurilor centrale dela distanță. Reti a susținut chiar (și a aplicat în practică), ideea de a nu muta pionii centrali la începutul partidei, ci de a lăsa pe adversar să ocupe centrul, urmând ca în continuare el să fie atacat și dislocat.

Între aceste două concepții opuse, adevărul este, cum se întâmplă aproape întotdeauna în astfel de cazuri, la mijloc. Actuala școală șahistă sovietică admite atât teoria ocupării centrului cu pion, cât și aceea a controlului câmpurilor centrale, respingând însă sistemul rigid de reguli al lui Tarrasch, ca și exagerările „hipermoderne“ ale lui Reti. Concepția maeștrilor sovietici despre centru este mlădioasă, ea ținând seama întotdeauna de caracteristicile poziției sau a variantei care se joacă.

Practic, aceștia înseamnă că se pot face două (sau mai multe) mutări cu același pion în deschidere, dacă rezultatul la care se ajunge este satisfăcător, fără ca adversarul să fi greșit. Exemplul cel mai bun îl constituie desigur cunoscuta Apărare a lui Alehin, în a cărei variantă principală Negrul face o serie de mutări cu un Cal, pentru a atrage înaintea centrului alb de pion, pe care intenționează să-l atace în continuare: 1. e4, Cf6 2. e5, Cd5 3. c4, Cb6 4. d4, d6 etc. Un alt exemplu interesant este începutul partidei Keres-Eliskases (turneul dela Semmering-Baden 1937) în care Albul și-a permis ca din pri-

mele 13 mutări, 7 să fie făcute de un Cal! (1. e4, e5 2. Cf3, d6 3. b4, c:b4 4. d4, Cf6 5. Nd3, d5 6. Cbd2!, de 7. Ce4; Cbd7 8. Ceg5!, De7 9. c4, h6 10. Ch3, g5 11. Chg1 Ng7 12. Ce2, e5 13. Cg3 și Albul stă mai bine!). Deasemeni, concepția sovietică admite și deschiderile în care centrul este la început controlat dela distanță și numai ulterior atacat, sau ocupat, cu condiția ca schema de dezvoltare generală a pieselor să fie logică și mai ales realizabilă practic, împotriva unui joc bun al adversarului.

DESPRE INIȚIATIVĂ

Din cele spuse mai sus, reese în mod clar că, încă dela primele mutări, între cele două tabere se deslășoară o întrecere pentru ocuparea celor mai bune câmpuri în raport cu centrul.

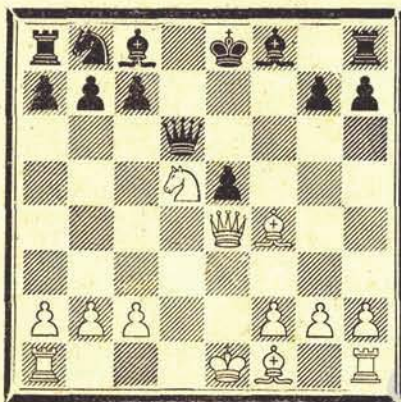
În faza doua a partidei, în jocul de mijloc, această luptă nu se mai dă atât de accentuat în timp, ci mai mult în spațiu, ea fiind determinată în cea mai mare măsură de poziția la care s'a ajuns. La începutul partidei, în deschidere, factorul esențial este însă timpul, aceasta datorită faptului că Albul făcând prima mutare are un oarecare avantaj în lupta pentru ocuparea câmpurilor centrale, avantaj care îi asigură INIȚIATIVĂ.

Avantajul acesta este scos în relief de faptul că Negrul nu poate imita mutările Albului în deschidere, fără a intra în dezavantaj (cu excepția câtorva variante în care se pot imita 7-8 mutări, dar nu mai mult). Un exemplu convingător îl constituie următoarea variantă a Apărării Ruse:

1.e4,e5 2.Cf3,Cf6 (Acesta sunt mutările caracteristice ale deschiderii. Acum Albul face uz de avantajul primei mutări pentru a lua la e5). 3.Ce5: Dacă Negrul răspunde simetric cu 3...Ce4: pentru a-și lua pionul imediat înapoi, el ajunge repede în dezavantaj decisiv, după cum se vede din următoarea analiză:

4.De7 (Cu aceasta Albul exploatează imediat deschiderea coloanei „e”. Calul negru nu se poate retrage din cauza 5.Cc6+ și Albul câștigă Dama). 4...De7. (Negrul închide coloana, lăsând Calul în priză, bazându-se pe faptul că îl poate recăștiga, exploataând la rândul său legarea pe coloana „e”). 5.De4:d6 (Acum Calul alb nu se poate retrage, căci Dama rămâne fără apărare. Negrul își recăștigă figura, dar cu manevra aceasta pierde TIMP). 6.d4,f6 (Calul nu putea fi reluat imediat din cauza pierderii unui pion). 7.Cc3! (Cu mutarea aceasta Albul mai câștigă un tempo, după care avantajul său devine evident. Scopul mutării este dublu: 1). Apără Dama din e4, obligând astfel pe Negru să ia Calul din e5 și 2) Pierderea de timp a Negrului prin luarea la e5 este utilizată pentru un nou câștig de timp). 7...de 8.Cd5 (Calul atacă Dama și pionul c7. Deci Dama trebuie să se retragă în așa fel încât să continue să

apere acest pion. Acest lucru nu se poate face însă decât părăsind coloana „e”, ceea ce permite Albului o nouă întărire a poziției). 8...Dd6 9.de,fe (Desigur nu 9...De5: 10.De5:fe Tl. Cc7: și Albul câștigă un Turn-10.Nf4 și Negrul se află într-o poziție pierdută (vezi diagrama).

Să analizăm această poziție pe baza celor trei elemente fundamentale ale șahului, pe care le-am examinat la începutul acestui articol.

1. Din punctul de vedere al spațiului, Albul se află în avantaj clar. Figurile sale stăpânesc mult mai multe câmpuri centrale decât ale adversarului. Lucrul acesta se vede bine în diagramă.

Al XVII-lea campionat U. R. S. S.

16. PARTIDA SPANIOLĂ

P. KERES

G. Levenfiș

Runda XIX-a, 30.X.1949

1. e4 e5 2. Cf3, Cc6 3. Nb5, a6 4. Na4, Cf6 5. O-O, Ce4 6. d4, b5 7. Nb3, d5 8. d:e5, Ne6 9. c3, Ne7 10. a4.

O continuare rar întâlnită și puțin analizată, care la timpul său era recomandată de Alehin.

10 ... b4. 11. Cd4

Acest sa rificu de pion a fost aplicat pentru prima dată de Alehin într-o partidă din matchul cu Euwe, în 1935.

11... Ce5 12. f4, Ng4

În partida mai sus citată, Euwe a continuat cu 12...Cc4 și a obținut după 13. f5, Ne8 14. Del, Nb7 un joc mai bun. Însă, în urma analizelor maestrului N. Riumin, Albul trebuie să mute 13. De2 cu un joc bun.

13. De2, c5 14. f:e5, c:d4 15. c:d4, Tac8

Teoria recomandă 15...O-O

16. Dd3, O-O 17. Cd2, Cg5

După continuarea simplă 17...C:d2 18. Nd2, poziția Albului e preferabilă. Deaceia Negrul tinde spre jocul activ al figurilor.

18. Tf2

11. Din punctul de vedere al forțelor (figuri), pentru moment echilibrul material se menține. Totuși, Albul amenință deja să câștige pionul e5, care este atacat de două piese albe și apărât numai de Dama neagră.

III. Cel mai prost stă Negrul din punctul de vedere al timpului. Datorită faptului că a pierdut mutări prețioase pentru a restabili echilibrul material, — el nu are în acest moment decât o singură piesă în joc și aceea prost plasată, — în timp ce Albul are trei figuri în joc, toate excelent plasate față de centru.

Datorită avantajului de spațiu și de timp, cât și amenințării de a câștiga material, Albul are posibilitatea de a decide partida forțat, cum se vede din următoarele variante, pe care le dăm ca exemplu de valorificare tactică a unui avantaj de deschidere:

A. — 10...c6 11. O-O-O, cd 12.Td5: Lg6 13.Te5:+, Rd8 14.Td5+, Nd7 15. De5, Db6 16.Nb5, Rc8 17.Thd1!, Nb5: 18.Df5+ urmat de mat.

B. — 10...Cd7 11.O-O, Ne7 12.Nc4!, ef 13. Thel, Cf6 14. De7: +, De7: 15. Ce7: și albul câștigă.

Din acest exemplu se poate trage concluzia că, într-un înțeles mai larg, inițiativa reprezintă posibilitatea de a dicta mersul luptei, de a forța pe adversar la pasivitate, la apărare.

S. SAMARIAN

(Continuarea în numărul viitor)

Albul eliberează câmpul f1 pentru Cal și împiedică manevra Cg5—e6:d4, care ar putea să urmeze după 18. Tel.

18... Tc6 19. Cf1, Nh5

O nereușită manevră a Nebunului. Mai bine ar fi fost 19...Ne6 pentru apărarea pionului central.

20. Cg3, Ng6 21. Cf5, Rh8 22. Ne3, Ce6 23. Dd2, Ng5

Duce la pierderea pionului, însă și după 23...N:f5 24. Tf5 avantajul pozițional al Albului este evident.

24. Cd6

Albul putea să câștige un pion prin 24. Ng5, C:g5 25. D:b4, Tb6 26. Da3, Ce4 27. Tf4 și nu se vede la Negru o compensație suficientă pentru pionul pierdut; însă Albul preferă să întărească presunerea.

24... N:e3 25. De3, Cc7

Cele mai bune șanse practice le dădea sacrificiul imediat de calitate prin 25...T:d6.

26. a5, De7 27. Dd2, Tb8 28. Na4, Tc4. 29. C:c4, d: c4 30. Tc1, De6 31.

d5

Calea cea mai simplă spre victorie. 31...C:d5 32. T:c4, Ce7 33. Nb3, D:e5 34. Te2, Df6 35. D:b4! și Negrul cedează.

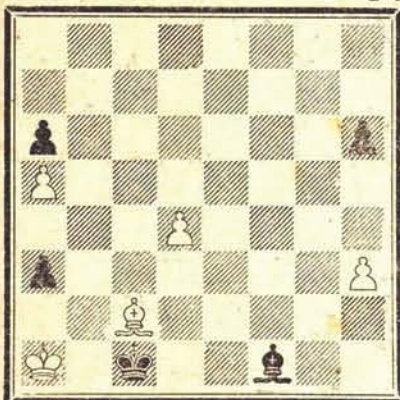
La 35...T:b4 urmează 36. Te8+, Cg8 37. T:g8+, R:g8 38. Te8 mat.

(Note de marii maeștri P. Keres și I. Bondarevski din „Buletinul campionatului”).

Probleme SI STUDII

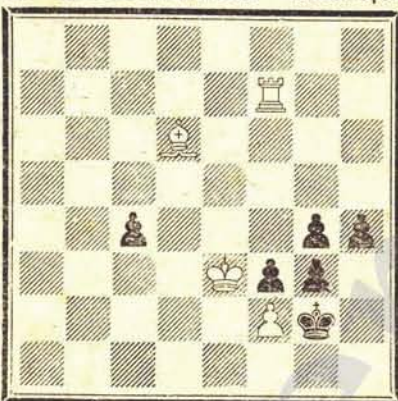
CAMPIONATUL R. P. R. 1948 — Secția STUDII (A. Tema liberă)

1. Clasificat I:
C. RAINA Lugoj

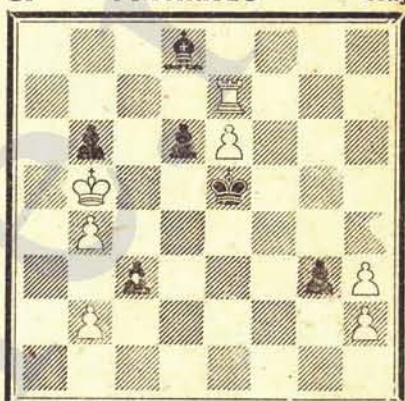
Alb câștigă

2. Clasificat II:
L. LOEWENTON București

Alb câștigă

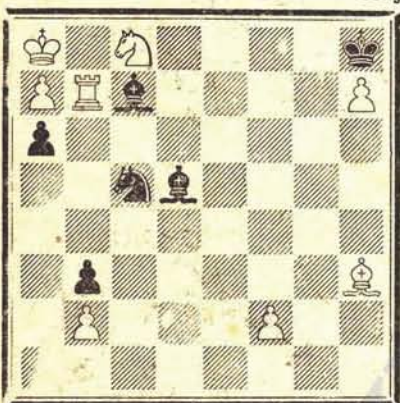
3. Clasificat III:
P. FARAGO Cluj

Alb câștigă

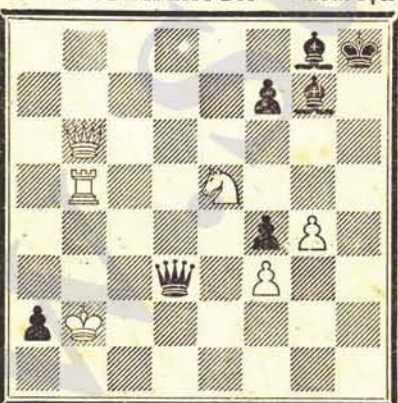
B. Tema propusă

4. Clasificat I:
P. FARAGO Cluj

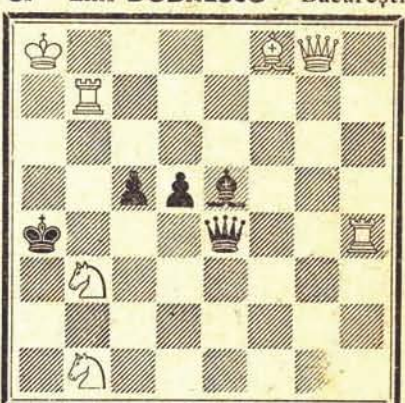
Remiză

5. Clasificat II:
L. LOEWENTON București

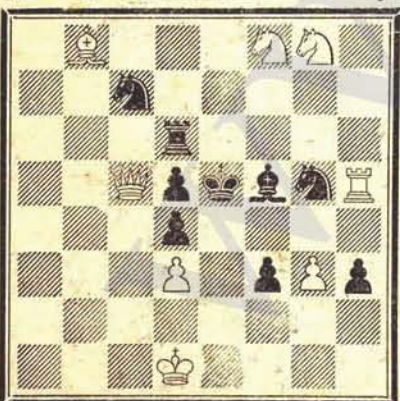
Remiză

6. **Em. DOBRESCU** București

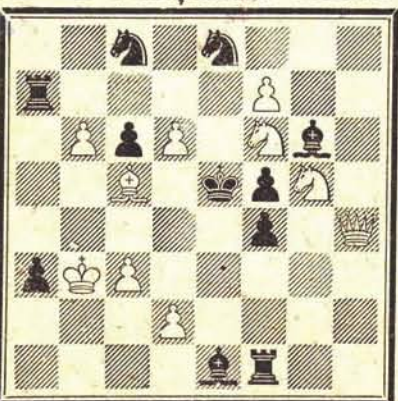
2 ≠

7. **E. RUSENESCU** București

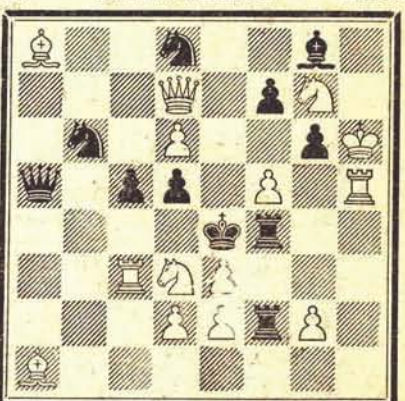
2 ≠

8. **L. I. LOȘINSCHI** Moscova

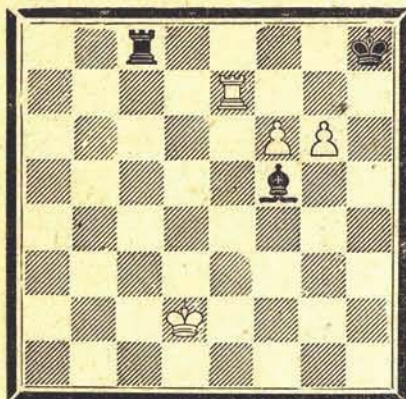
3 ≠

9. **A. TANELIAN** Solia

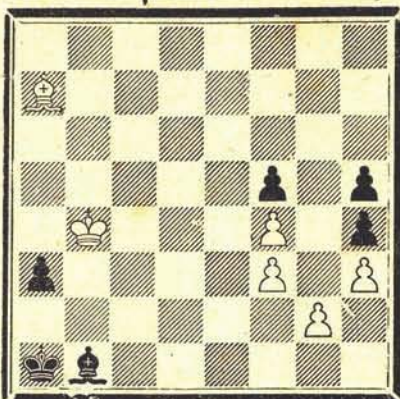
3 ≠

10. R. VOIA Predeal

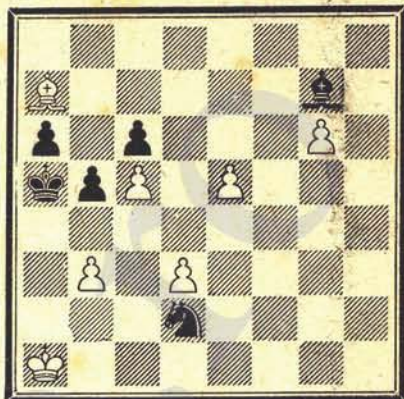
Alb câștigă

11. S. ȘAIOVICI București

Alb câștigă

12. F. CROITORU București

Remiză

MATCHUL DE COMPOZIȚIE PRAHOVA-TIMIȘ

Acest match organizat de problemişti din cele două județe, este o inițiativă ce merită să fie relevată, ea constituind un indemn pentru organizarea în mod sistematic a unor întâlniri de genul acesta.

Credem însă că organizatorii matchurilor de compoziție trebuie să aibă în fața lor exemplul problemiştilor sovietici, care preconizează ca astfel de întâlniri să fie pe teme impuse, alese de comun acord. Numai în acest caz se poate scoate în evidență superioritatea unui problemist față de ceilalți concurenți.

Participarea numerică la matchul Prahova-Timiș a fost foarte redusă, fiecare județ fiind reprezentat numai de câte trei problemişti, iar valoarea lucrărilor, slabă. Întâlnirea la secția de 2 mutări s'a soldat cu rezultatul (10½:10½), iar la secția cu mături ajutoare, a învins jud. Timiș cu 12:9.

Iată una din cele mai bune probleme din acest match:

13. GH. SCODIHOR Timișoara

2 ≠

COLȚUL DEBUTANTULUI

14. H. GORITZ Timișoara

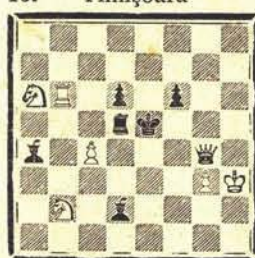
2 ≠

15. B. SĂVULESCU Buzău

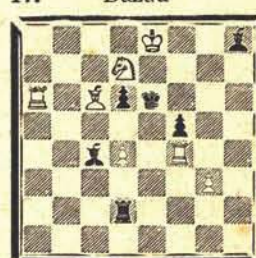
2 ≠

16. AL. BOARNĂ Timișoara

2 ≠

17. A. PIETRARU Buzău

2 ≠

18. P. ZAHARIA București

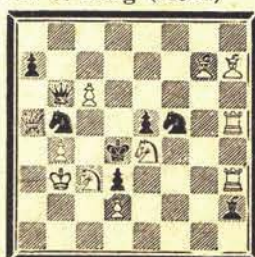
2 ≠

19. R. ȘT. STAN Brăila

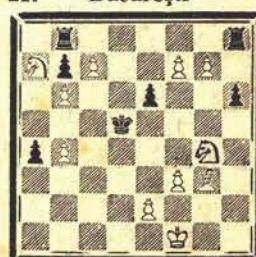
2 ≠

20. L. PITTPAR C.-Lung (Mold.)

2 ≠

21. D. TRIPA București

3 ≠

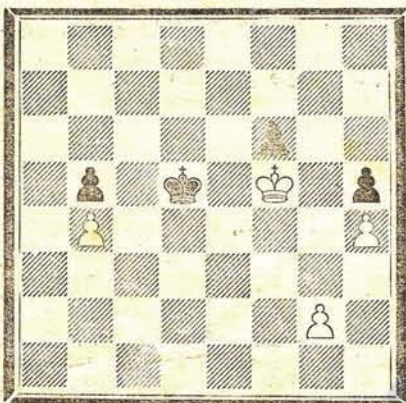
UN STUDIU

Din cartea „Partide alese” a campionului lumii M. M. Botvinnic.

În Ianuarie 1945 am dat un simultan la Ministerul Industriei Aeriace. N'aș putea spune că începutul simultanului mi-a fost favorabil. După 15 minute o partidă s'a și terminat. Dar, vai! — partenerul meu a profitat de gafa mea grosolană și m'a făcut mat.

Dintr'odată, atmosfera s'a încălzi. Președintele cercului de șah a anunțat pe un ton grav: „Scor 1:0 pentru șahiștii Ministerului!”. După aceea, scorul a fost egalat. Mai târziu președintele a anunțat, de data aceasta cu o ușoară ironie: „1:5 pentru simultaniști...”, „1:12...”. În curând, însă, el a încetat cu totul anunțarea rezultatelor.

Au trecut aproape două ere. Era pe terminate ultima — a 20-a — partidă a simultanului. Natural, că această partidă era urmărită de toată lumea cu o atenție încordată. Partenerul meu s'a dovedit un adversar redutabil, și după ce partida a ajuns la poziția din diagramă, a trebuit să stau mult pe gânduri.

Nu dă nimic Albului 1.R:f6, Rc4 2. Rg5, R:b4 3. g4, h:g4 4. R:g4, Rc4 sau 1. Rg6, Rc4 2. R:h5, R:b4 3. Rg4, Rc4 sau 1. Rg6, Rc4 2. R:h5, R:b4 3. Rg4, Rc4 — căci atât Albul, cât și Negrul obțin câte o Damă.

Dacă însă 1. g4, atunci 1... h:g4 2. R:g4, Rc4! 3. h5, f5+ 4. Rg3, Rc3 5. h6, f4+ 6. Rg2, Re2 cu același rezultat.

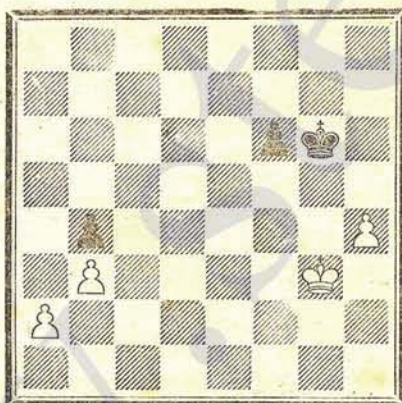
Cu toate acestea Albul a jucat 1. g4. Partida a continuat astfel: 1... h:g4 2. R:g4, Rc6 (Partenerul meu n'a găsit mutarea 2... Rc4!) 3. h5, Rf7 4. Rf5, Rg7 5. h6+, R:h6 6. R:f6. Albul a câștigat apoi pionul b5 și a transformat pionul b4 în Damă. Spectatorii au rămas deziluzionați.

Însă, cetitorul va greși, dacă va crede că am jucat 1. g4 în speranța că adversarul meu va greși. Am avut în vedere următoarea variantă: 1... h:g4 2. R:g4, Rc4 3. h5, f5+ 4. Rh3!!

În această mutare paradoxală constă soluționarea problemei. Acuma 4... f4 5. h6, f3 6. h7; f2 7. Rg2 duce la câștig pentru Alb. Negruului îi lipsește un tempo.

Întorcându-mă acasă, am pus din nou poziția din diagramă pe tablă, și am constatat că mai exista o cale spirituață de câștig: 1. Rf4! Acuma nu se găsește apărare contra 2. g4, deoarece Albul nu va mai pierde timp, după 2... h:g4, culoarea pionului negru la g4, ci va juca imediat 3. h5, câștigând ca și în partidă.

După aceasta, nu m'a părăsit gândul, că am mai văzut undeva o poziție asemănătoare. În ajutor mi-a venit cartea lui R. Fine „Elementele finalului”. Într'adevăr, diagrama No. 55 din această carte mi-a înfățișat o poziție, care putea să survină în partida Knoch—Sheitinga (Amsterdam 1936) și care reamintea poziția mea din simultan.

Analizând poziția aceasta, R. Fine a demonstrat că Negru, fiind la mutare, după 1... Rf5! 2. Rf3, Re5! 3. Rg4, Rc4! 4. h5, f5+ 5. Rg3, Rc3 6. h6, f4+ 7. Rg2, Re2 8. h7, f3+ obține remiză.

Acuma, noi cu cetitorul avem tot

Turneul dela Trencianske Teplice

17. APĂRAREA SLAVĂ

ST. ERDELY

C. Koltzauer

1. d4, d5 2. Cf3, Cf6 3. c4, c6 4. e3, e6 5. Nd3, Cbd7 6. Cbd2, Ne7 7. 0-0, 0-0 8. b3, b6 9. Nb2, Nb7 10. De2, c5 11. Tac1, Ce4 12. Tfd1, c:d4 13. e:d4, C:d2 14. C:d2, Tc8 15. Cf3, Tc7 16. De3, Nd6 17. Cg5, Cf6!

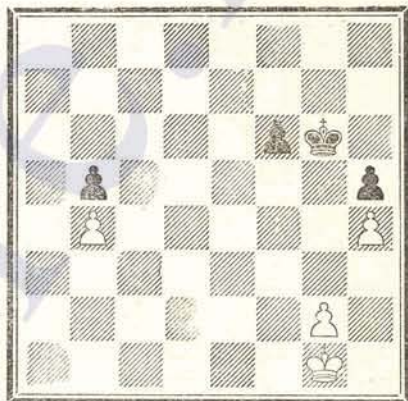
Se amenință 18. ... N:h2+, din care cauză Albul nu-și poate executa planul său 18. c5!

18. h3, h6 19. Cf3, Cd7!

Pentru a împiedica înaintarea c4-c5! 20. Ce5, C:e5 21. d:e5, Ne5 22. Dg3,

dreptul să nu fim de acord cu marele maestru Fine!

Am cercetat și alte cărți de finaluri, însă n'am mai găsit nimic asemănător. Atunci s'a născut în mine gândul: nu cumva mutarea Rh3 este o „descoperire” într'un domeniu atât de bine cercetat al finalurilor simple de pioni? M'am grăbit chiar să compun și un mic studiu pe această temă:

1. Rf2, Rf5 2. Rf3, Re5 3. g4, h:g4+ 4. R:g4, Re4 5. h5, f5+ 6. Rh3!! 7. h6, f3 8. h7, f2 9. Rg2 și Albul câștigă.

Iată cum un sfârșit de partidă poate să ofere unui jucător ocazia să compună un studiu și să devină astfel un compozitor. Mule finaluri de partidă jucate pot constitui o sursă de inspirație pentru compozitorii de studii. Trebuie să se știe numai că un studiu, ca orice compoziție artistică, trebuie să aibă o singură soluție care duce la câștig sau la remiză, forțele materiale fiind bine proporționate, iar poziția saucului cât se poate de naturală. Soluția sa reprezintă o luptă între Alb și Negru; această luptă să crească în intensitate, să conțină manevre frumoase, culminând printr-o poantă — o mutare ascunsă și neașteptată.

De7 23. Nb1, Tfc8 24. h4!, Rf8 25. Dg4, Na3 26. Na3, D:a3 27. Tc3

Cu amenințarea decisivă 28. Tg3! Negrul se salvează însă cu o frumoasă combinație.

27. ... T:c4! 28. T:c4!, d:c4 29. h:c4, Dc3! 30. Dd4!

Mergera și 30. Td7!, dar amândoi jucătorii erau în criză de timp.

30. ... D:c4??

Schimbul Damaelor, ducea la un final de remiză, dar Koltzauer era în mare criză de timp.

31. Dd6+, Rg8

La 31. ... Re8 urmează 32. Dd7+ și se pierde Nebunul din b7.

32. Dd8+, Negrul cedează.

(Note de maestrul Ștefan Erdelyi)

SAHUL *in țările de* DEMOCRATIE POPULARĂ

R. P. BULGARIA

❖ Campionatul echipelor sindicale din Sofia s'a disputat la sediul asociației sportive „Academic”. Colectivele participante au fost împărțite în două grupe, în fruntea lor clasându-se „Academic” și „Sportist”. Acestea s'au înfălnit într'un match final, victoria revenind echipei „Academic” cu rezultatul de 5-3.

R. CECOSLOVACĂ

❖ În memoria jucătorului de șah ceh prof. Zmatlik, s'a disputat la Praga „turneul bătrânilor”. La acest turneu care are loc în fiecare an, nu pot lua parte decât jucătorii în vârstă de peste 60 ani.

Din cei 12 participanți, a ieșit învingător Chodera cu 10½ p.

❖ În cadrul operei propagandistice inițiate de forul șahist cehoslovac, maestrul cehi întreprind interesante turnee de simultane și conferințe. Astfel, *Foltys* a dat simultane în Slovacia, la Bauska Bistrica, Bauska Stianica, Rybapol și Humenne. A jucat 132 de partide cu rezultatul: +125-5=21.

Kottbauer a conferențiat la Rokytnice în Moravia și a dat un simultan la 46 mese (+39-2=5).

❖ Un turneu de șah a avut loc la Vimperk, în Boemia. Au participat maestrul olandez Kramer, precum și maestrul E. Richter, campionul Republicii Cehoslovace.

Turneul s'a terminat cu rezultatul: Kramer 9½ (din 13 posibile), Rejda 9, Richter și Fichtl 8½, Dobias și Prucha 8 etc.

R. POLONĂ

❖ Uniunea șahistă din R. Polonă organizează un turneu internațional în memoria maestrului polonez *David Przepiorka*, mort într'un lagăr hitlerist în anul 1940. Turneul se va disputa în localitatea climaterică *Sopot* de pe malul mării Baltice, între 18 Iunie-22 Iulie 1950. La acest turneu au fost invitați 5 reprezentanți ai U.R.S.S., marii maestri *L. Szabo*, *dr. M. Euwe*, *M. Najdorf*, *G. Stahlberg*, *dr. Tartakower*, maestrul *P. Benkő*, *J. Foltys* și *L. Pachman*, câte un reprezentant al R.P.R., R.P.B. și 5 reprezentanți polonezi, printre care *C. Plater* și *A. Tarnowski*.

❖ Un match la 50 de mese între Silezia de sus și Silezia de jos a fost câștigat de prima, cu 25½-24½.

❖ Campionatul R. Polone pe anul 1950 se va desfășura în mai multe etape.

Semifinalele se vor juca în 4 grupe la Lodz, Bydhost, Cracovia și Varșovia.

Finala va avea loc, probabil, la Bydhost, cu participarea campionatului de anul trecut *Casimir Plater* și a celor doi maestri, *Tarnowski* și *Arlamowski*.

❖ Campionatul muncitorilor agricoli, care s'a disputat în mai multe etape (sferturi, semifinale și finale) a fost câștigat de *J. Musial* cu 17½ p. urmat de *Szczyrba* 15 p., *A. Musial* 11½ p., etc.

R. P. UNGARĂ

❖ Turneele eliminatorii pentru campionatul interechipe pe anul 1950 al R. P. U., au început în luna Ianuarie 1950. Participă peste 150 echipe cu peste 1.500 jucători, în marea majoritate muncitori.

❖ Cel de al V-lea campionat al R. P. Ungare disputat la Budapesta între 21 Ianuarie și 19 Februarie 1950, a fost câștigat de *Barcza*, care a realizat 13½ p. din 17 posibile. Urmează în ordine: 2. *Köberl* cu 11½ p., 3-4 *Pogats* și *Szilagy* 11 p., 5-7. *Gereben*, *Szily* și *Tipary* 10½ p., 8-9. *Bakonyi* și *Benkő* 9½ p., 10. *Sandov* 8½ p., 11. *Füster* 8 p., 12. *Kluger* 7½ p., 13-14. *Jeney* și *Macskassy* 6½ p., 15. *Török* 5½ p., 16. *Vitarius* 5 p., 17-18. *Berezy* și *dr. Laszlo* 4 p.

Cea mai mare surpriză a turneului a fost rezu tatul obținut de *Köberl*, care situându-se pe locul al doilea a înregistrat cel mai mare succes din cariera sa.

O altă surpriză a constituit-o performanța lui *Pogats*, un tânăr de 21 ani care intră pe locul III-IV a obținut prin acest rezultat și titlul de maestru. *Pogats* este o speranță a șahului ungar.

În fine surprinzător este și rezultatul obținut de *Benkő*, fostul campion al R. P. Ungară, clasat al VIII-lea.

❖ Mat-hul între R.P.U. și R.șp. Cehoslovacă este considerat de presă ungară drept cel mai important eveniment șahist dela război încoace după întâlnirea Moscova-Budapesta.

În vederea acestei întâlniri, ambele reprezentative se pregătesc cu multă grijă.

❖ Echipele ungară care va întâlni reprezentativa R. Cehoslovace este următoarea: *Szabo*, *Barcza*, *Benkő*, *Szily*, *Gereben*, *Tipary*, *Jeney*, *Bakony*, *Füster* și *Korody* sau *Pogats*.

❖ Campionatul sindical din Budapesta a fost câștigat de echipa fabricilor „Ganz”, care a obținut 74 p., din 110 posibile (12 echipe participante).

ȘTIRI DIN R. P. R.

În vederea ridicării nivelului tehnic al jucătorilor calificați au început în Capitală, la „Clubul Central de Șah” în ziua de 15 Februarie a. c., două concursuri teoretice cu deschideri prescise.

La concursul cu „deschiderea spaniolă”, destinat celor de categoria I-a și candidați-maestrilor, iau parte: *Ion Bălănel*, *A. Braunstein*, *Liviu Tucă*, *Ștefan Marton*, *S. Saiovič*, *E. Nacht*, *B. Menas*, *N. Andrișoiu*, *Em. Re'cher*, *A. Theiler*, *T. Ichim*, *E. Rusenescu* și *I. Silberman*.

În acest concurs, care a prilejuit până acuma câteva partide de o reală valoare teoretică, conduce campionul Capitalei, *Ion Bălănel*.

Toți participanții au dovedit în jocul lor o temeinică cunoaștere a noutăților elaborate în această deschidere de școala sovietică de șah.

Al doilea concurs teoretic destinat șahiștilor de categoria a II-a, are ca temă „Gambitul Regelui”. Această deschidere a fost aleasă pentru a familiariza pe concurenți cu jocul de combinații. În fruntea clasamentului, se găsesc tinerii șahiști *Crețulescu*, *Popa* și *Drimer*.

În numărat viitor, vom publica o analiză a concursurilor, rezumatelor tehnice, precum și câteva partide.

SATU MARE. — Campionatul intercercuri pe anul 1950 (10.XII.1949-22.I.1950), disputat în două grupe, s'a terminat la grupa I cu victoria Sindicatului Alimentar cu 41½ p. urmează „Sfatul Popular” și „Lemnul” cu câte 28½ p. etc.

La grupa II, s'au clasat pe primul loc „Mondiala” și „Unio II” cu câte 41½ p.